

สุนทรียภาพในบุปผชาติ

ศิลปะนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

Aesthetic in flowers

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment

of the Requirements

for the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts

Program in Visual Art Design

May 2017

Copyright 2017 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบศิลปะนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปะนิพนธ์ เรื่อง “สุนทรีย์ภาพในบุปผชาติ” ของ
นายชิษณุพันธุ์ ชันเงิน เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร
บัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิรัศม์ พรหมรัตน์)

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2560

ประกาศคุณูปการ

ข้าพเจ้าน้อมรำลึกในพระคุณบิดา มารดา คุณพ่อคุณแม่ ชื่นเงิน และคุณแม่ถัดดา ชื่นเงิน ผู้ที่ให้กำเนิดและให้อบรมสั่งสอน เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบโตใหญ่มาด้วยความลำบาก สอนให้รู้จักรับผิดชอบ ชั่วดี ทั้งยังคอยสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาและเป็นกำลังใจให้ในยามที่ข้าพเจ้าเกิดความท้อแท้และหมดกำลังใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่เป็นผู้ให้วิชาความรู้ คอยชี้แนะแนวทางในการศึกษา สอนการใช้ชีวิต ทั้งยังอบรมสั่งสอนให้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัยในการทำงาน กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาออกแบบทัศนศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาวิชาทุกท่าน ที่ให้ความรู้ ความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้ควบคุมดูแลศิลปะนิพนธ์ทุกท่าน ที่คอยให้ความรู้ ชี้แนะแนวทาง และให้ความช่วยเหลือพร้อมคำปรึกษา ศิลปะนิพนธ์ภาคเอกสารชุดนี้ให้ไปในทางที่ชัดเจนและสมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานจนสามารถลุล่วงตามความประสงค์

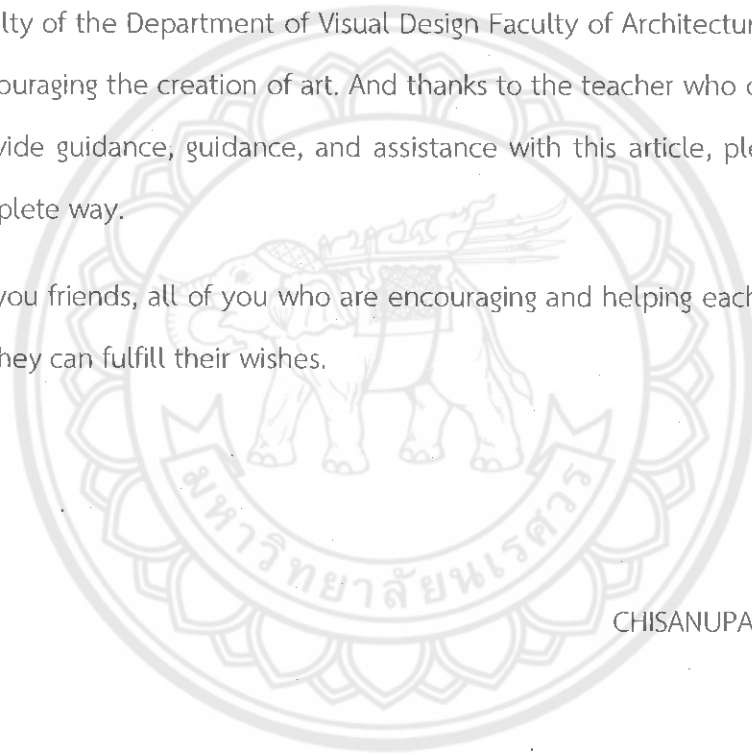
ชัชฎาพันธุ์ ชื่นเงิน

ACKNOWLEDGMENT

I remember the grace of parents, father and mother who gave birth and taught. Parenting me to grow up with difficulty. It teaches me to be responsible for the good and to support, promote, study and encourage when I am discouraged and discouraged.

I would like to thank all teachers. Who is the subject of knowledge Keeps the guidelines in the study. Teach life It also teaches responsibility and discipline in work. Praise the faculty of the Department of Visual Design Faculty of Architecture To give help As well as encouraging the creation of art. And thanks to the teacher who oversees all art works. To provide guidance, guidance, and assistance with this article, please provide a clear and complete way.

Thank you friends, all of you who are encouraging and helping each other in their work, so that they can fulfill their wishes.

CHISANUPAN KHANNGOEN

ชื่อเรื่อง

สุนทรียภาพในบุปผชาติ

ผู้วิจัยสร้างสรรค์

ชัชฎาพันธ์ ชันเงิน

ประธานที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิรัศม์ พรหมรัตน์

ประเภทสารนิพนธ์

ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559

คำสำคัญ

สุนทรียะ, ความประทับใจ, ดอกไม้

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์เรื่องความสมดุลแห่งความสุขนี้ เป็นการวิจัยแบบสร้างสรรค์ ทางด้านทัศนศิลป์ ลักษณะผลงานศิลปะ เป็นรูปแบบจิตรกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานจิตรกรรม
2. เพื่อแสดงถึงความสุขใจ การหาความสุขได้จากสิ่งรอบตัวเรา แสดงออกมาเป็นผลงาน จิตรกรรมในเชิงภาพสัญลักษณ์
3. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่ การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในรูปเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้แสดงความงามทางสุนทรียภาพของดอกไม้ นำเสนอเรื่องราวความประทับใจ จากความชอบส่วนตัว โดยผู้สร้างสรรค์ได้นำมาถ่ายทอดแสดงความงามทางสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นเรื่องของหลักการทางศิลปะ และทัศนธาตุอันมีหัวใจสำคัญคือ รูปทรง สีและพื้นที่ว่าง รวมทั้งผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้ากลวิธี และพัฒนาทักษะฝีมือในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ที่จะทำให้เกิดรูปแบบและความคิด สร้างสรรค์ใหม่ๆ ผลงานรูปแบบใหม่ที่มีรูปแบบเหมือนจริงเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน

Title	Aesthetic in flowers
Author	Chitsanupan Khanngoen
Advisor	Assist.Prof. Surachart Kesprasit
Co-Advisor	Assist.Prof. Thaveerat Phrorat
Academic Paper	Thesis B.F.A Visual Art Design , Naresuan University
Keywords	Aesthetic, flowers

ABSTRACT

This thesis on the balance of happiness. Is creative research The visual arts Art style It is a painting style which has a purpose.

1. To learn and understand the creative process. Meet the thoughts and feelings expressed in beauty or aesthetics in the form of painting.
2. to show delight Finding happiness from all around us. Expressed as a work. Painting in symbolic way
3. To study the process. The process of creating artistic works leads to Recording art results The system as a document in the art.

This thesis presents aesthetic aesthetics of flowers. Present an impression From personal preference By the creators have conveyed aesthetic beauty. Which is the subject of artistic principles. And the elements of the heart are the shape, color and space. Including creators have studied strategies. Develop skills in painting. To create styles and ideas Create new The new style of the model is a unique identity.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	4
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
บทที่ 2 ที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรค์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลสนับสนุนทางด้านเนื้อหาของงาน.....	6
การศึกษาค้นคว้าเอกสารและข้อมูลทางด้านศิลปกรรม.....	11
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	12
สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ลัทธิสำนึมนิยม.....	13
ศิลปะลัทธิเรียลลิสม์.....	13
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย.....	14
บทที่ 3 การพัฒนาและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	17
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	17
ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าข้อมูล.....	17

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
หลักการองค์ประกอบศิลปะและทฤษฎีการสร้างสรรค์.....	19
ส่วนประกอบทางด้านรูปทรง.....	20
ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม.....	28
-----	-----
กลวิธีในการทำงาน.....	28
ขั้นตอนการปฏิบัติงานสร้างสรรค์จริง.....	31
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	32
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลผลงานศิลปะ.....	45
การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ.....	46
หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์.....	48
ผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก.....	49
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	50
บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์	51
สรุป รวบรวม วิเคราะห์ และการสร้างสรรค์ศิลปะ.....	51
บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง.....	53
ประวัติผู้วิจัย.....	54

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ดอกคองคิง.....	7
ใบของดอกคองคิง.....	8
เมล็ดของดอกคองคิง.....	8
ดอกหางนกยูงไทย.....	9
เมล็ดหางนกยูงไทย.....	10
ใบของดอกหางนกยูงไทย.....	10
พระนครคีรี.....	12
สุชาติ.....	15
นกเห็อก.....	15
โบตัน.....	16
แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ.....	17
บุปตริก.....	18
ช่อม่วงพวงคราม.....	19
แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง.....	24
สีน้ำมัน.....	29
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	30
ข้อมูลภาพถ่าย.....	32

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
ขั้นตอนกระบวนการแบบร่างผลงาน ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	33
การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	34
การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	34
การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	35
การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	35
ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียด	
ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม.....	36
งานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	37
ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียด	
งานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	38
ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียด	
งานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	38
ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียด	
งานจิตรกรรมที่เสร็จสมบูรณ์ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4.....	39
สุนทรียภาพในบุปผชาติ 1.....	41
สุนทรียภาพในบุปผชาติ 2.....	42

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
สุนทรียภาพในบุปผชาติ 3	43
สุนทรียภาพในบุปผชาติ 4	44
ศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 3.....	45
ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1.....	47
ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1.....	48
ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ข้าพเจ้าเกิดในครอบครัวชนบทจึงทำให้ใกล้ชิดกับป่าไม้ธรรมชาติเป็นอย่างมากจากประสบการณ์คือการมีชีวิตสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทำให้เรามีความคิดและอารมณ์ซึ่งเป็นประสบการณ์ มีเอกภาพ ทุกส่วนทุกตอนมีความหมาย มีความสำคัญ มีอารมณ์ที่เด่นชัด ของความงามของดอกไม้สีสันสวยงามที่มีเสน่ห์เล็กๆน้อยๆใกล้ตัวที่คนอื่นมองข้าม หรือไม่ได้ให้ความสำคัญ แต่ข้าพเจ้ากลับมองว่านั่นสุนทรียภาพที่ธรรมชาติรังสรรค์ขึ้นมา

การทำสิ่งที่พบเห็นแล้วสร้างสรรค์ออกมาด้วยความวิริยะอุตสาหะ นักปรัชญาแต่ละท่านต่างก็มีทรรศนะเกี่ยวกับศิลปะที่ต่างกันเช่น อริสโตเติล มีทรรศนะว่า “ศิลปะช่วยให้ทั้งศิลปินและผู้ชมได้ระบายอารมณ์หรือระบายความเครียดและความกดดันที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใต้สำนึกออกไป ศิลปะคือการถ่ายทอดธรรมชาติแต่ไม่ได้หมายความว่า ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติเสียทุกอย่างแต่ศิลปินต้องทำหน้าที่เข้าใจธรรมชาติศึกษาหาความจริงจากธรรมชาติแล้วรู้จักถ่ายทอดธรรมชาติออกมา โดยคัดเลือกตัดตอนเอาเฉพาะที่เป็นความงามหรือเกิดความประทับใจมาปรุงแต่งงานศิลปะ แม้ธรรมชาติจะมีความสวยงามช่วยจรรโลงโลกให้น่าอยู่และให้ความสดชื่นรื่นรมย์เพียงใด แต่ธรรมชาติก็ทำให้ศิลปะไม่ (เดือนรุ่งฟ้า เพ็ญไพสิฐ:การศึกษาวิเคราะห์สุนทรียศาสตร์ในผลงานจิตรกรรม,2553.หน้า44-45)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างสรรค์นำมาเป็น ความบันเทิง เป็นความรู้ เพื่อใช้เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ผสมกับแนวความคิด หลักปรัชญา ของ อริสโตเติล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกออกถึงคุณค่าทางความงาม หรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานจิตรกรรม
2. นี้เพื่อแสดงถึงความงามของดอกไม้และสุนทรียภาพของทัศนธาตุทางศิลปะออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมในเชิงรูปแบบนามธรรม

3. นี้เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการขั้นตอนการ สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่ การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างระบบในรูปเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์ กรอบแนวคิดในการวิจัย

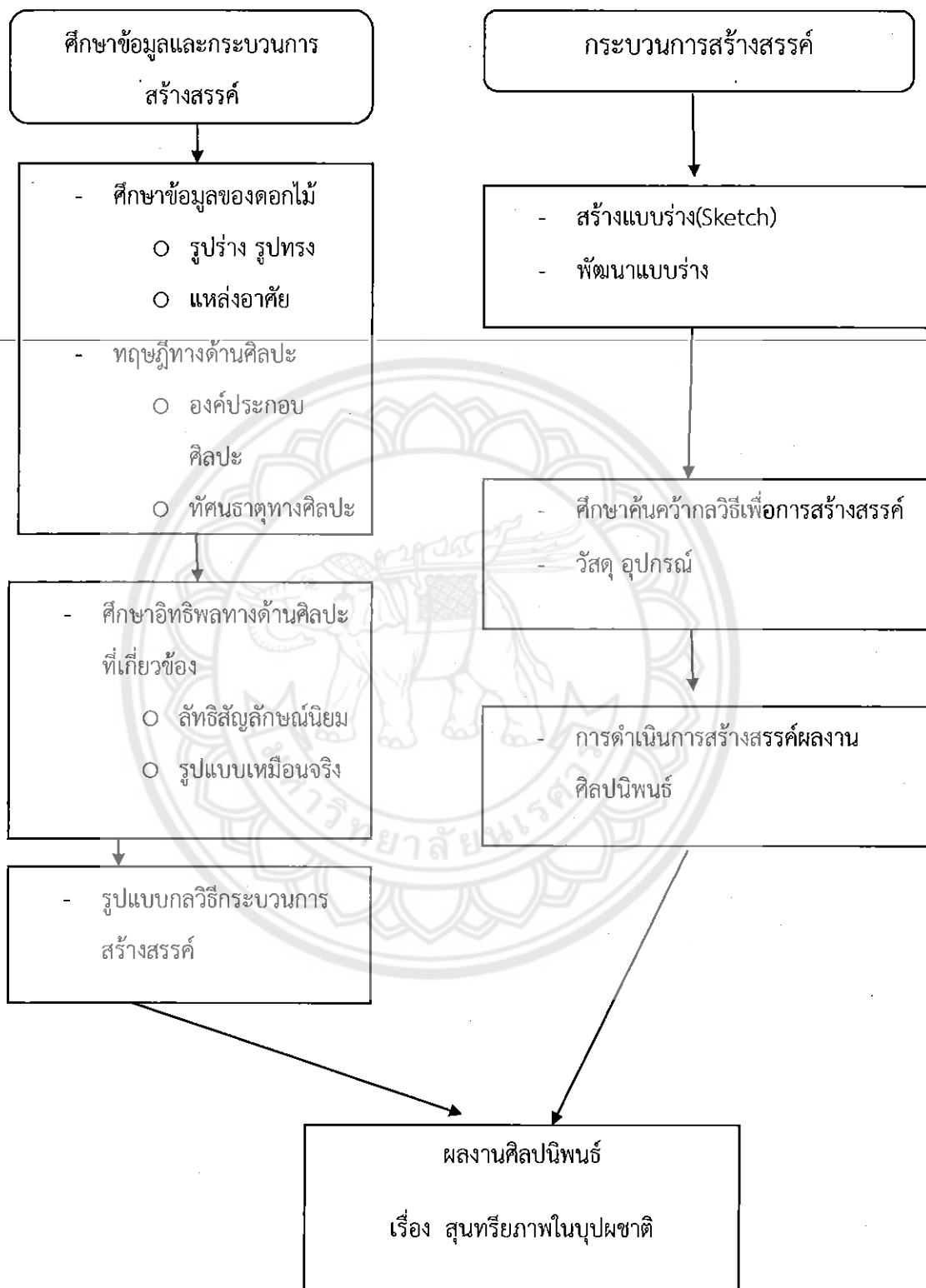
การสร้างสรรคผลงานเกิดจากความประทับใจและความชื่นชอบดอกไม้ ดอกไม้ที่กำลังเบ่งบาน มี กลิ่นหอมและมีสีสันทที่สวยงามให้ความรู้สึกที่สดชื่น มีความสุขทุกครั้งเมื่อได้พบเห็น จึงนำความรู้สึกที่ ประทับใจชื่นชอบดอกไม้นำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ศิลปะนิพนธ์เรื่อง สุนทรียภาพในบุปผชาติ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ ผลงานศิลปะ หนังสือ สื่อบัตรเพื่อนสนับสนุนแนวคิดในการ สร้างสรรค

2. การวางแผนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
3. การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์
4. การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์
5. สรุปรายงานผลการดำเนินงานวิจัยแบบสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานเกิดจากความประทับใจและความชื่นชอบดอกไม้ ดอกไม้ที่กำลังเบ่งบาน มีกลิ่นหอมและมีสีสันทที่สวยงามให้ความรู้สึกที่สดชื่น มีความสุขทุกครั้งเมื่อได้พบเห็น จึงนำความรู้สึกที่ประทับใจชื่นชอบดอกไม้นำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ศิลปะนิพนธ์เรื่อง สุนทรียภาพในบุปผชาติ

1. เป็นผลงานจิตรกรรมบนกระดาษ 2 มิติ แบบลวงตาในลักษณะ 3 มิติ โดยรูปแบบผลงานลักษณะแบบรูปธรรมแนวสังนิยม (Realistic)

2. เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีแนวคิดเนื้อหาจากอารมณ์ความรู้สึกประทับใจ เรื่องความงามของดอกไม้

3. เป็นผลงานจิตรกรรมที่มีการแสดงออกในรูปแบบเฉพาะตัว โดยใช้สีน้ำมัน (oil color) การวาดเส้น

4. จำนวนผลงาน 4 ภาพ

ชื่อผลงาน สุนทรียภาพในบุปผชาติ 1 ขนาด 110x90 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน สุนทรียภาพในบุปผชาติ 2 ขนาด 140x110 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน สุนทรียภาพในบุปผชาติ 3 ขนาด 140x90 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน สุนทรียภาพในบุปผชาติ 4 ขนาด 110x90 เซนติเมตร

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลจากตำราหนังสือเอกสารทางวิชาการอันเป็นข้อมูลเบื้องต้นและที่มาของกลวิธีในการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

หนังสือองค์ประกอบศิลปะ ผู้แต่ง ชลูด นิยมเสมอ

หนังสือประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก ผู้แต่ง ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์

เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา 707122 พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์ ผู้แต่ง สุรชาติ เกษประสิทธิ์

2. ข้อมูลถ่ายภาพจากวัตถุจริง

วิธีการดำเนินการวิจัย

- 1.ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพื่อพัฒนารูปแบบศิลปะ
- 2.ศึกษาอิทธิพลทางศิลปะ
- 3.พัฒนาภาพร่าง
- 4.กระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ

- 5.วิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์
- 6.สรุปผลการดำเนินการวิจัย

บทที่ 2

ที่มาของแนวความคิดการสร้างสรรคและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

สิ่งแวดล้อมแต่ละที่ล้วนแตกต่างกันการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละคนนั้นก็ย่อมแตกต่างกันออกไป ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบข้างล้วนมีอิทธิพลต่อชีวิตและความรู้สึกของมนุษย์ ผู้สร้างสรรคได้ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ชนบท มีชีวิตผูกพันกับสิ่งแวดล้อมที่มี ต้นไม้ ภูเขา ลำธาร มาตั้งแต่เยาว์ จึงทำให้เกิดความประทับใจในธรรมชาติ ผู้สร้างสรรคจึงได้เลือกใช้รูปทรงลวดลายและสีส่นของดอกไม้มาเป็นตัวของความงามที่ธรรมชาติสร้างขึ้น

นอกจากการเอื้ออำนวยต่อการขยายพันธุ์ของพืชดอก ดอกไม้ยังเป็นที่นิยมชมชอบและใช้เพื่อตกแต่งสภาพแวดล้อมในสังคมมนุษย์ และดอกไม้ก็เป็นตัวแทนแห่งความรักใคร่ ความเชื่อ ศาสนา สามารถใช้เป็นยารักษาโรคและแหล่งอาหารได้

ข้อมูลสนับสนุนทางด้านเนื้อหา

ดอกไม้ คือโครงสร้างการขยายพันธุ์ของพืชดอก (พืชในส่ว Magnoliophyta หรือเรียกว่า angiosperm) การทำงานเชิงชีววิทยาของดอกไม้มักจะเป็นการขยายพันธุ์ด้วยกลไกแบบสเปิร์มกับไข่ การปฏิสนธิของดอกไม้สามารถเกิดได้ข้ามดอก (การรวมตัวของสเปิร์มและไข่ที่มาจากดอกอื่นหรือต้นอื่นในกลุ่มประชากร) หรือเกิดในตัวเองก็ได้ (การรวมตัวของสเปิร์มและไข่ในดอกเดียวกันนั้น) ดอกไม้บางชนิดผลิตส่วนแพร่พันธุ์ (diaspore) โดยไม่ต้องมีการปฏิสนธิ (การเกิดผลสม) ดอกไม้จะมีอับสปอร์ (sporangia) เป็นแหล่งสร้างแกมีโทไฟต์ ดอกไม้คือส่วนที่เกิดเป็นผลไม้และเมล็ด ดอกไม้หลายชนิดวิวัฒนาการตัวเองเพื่อดึงดูดสัตว์เช่นแมลง เพื่อให้เป็นตัวช่วยส่งถ่ายละอองเรณู

ผู้สร้างสรรคจึงได้เลือกสรรดอกไม้ที่ผู้สร้างสรรคได้ใกล้ชิดและมีความผูกพันกับสิ่งแวดล้อมทำให้เรามีความคิดและอารมณ์ซึ่งเป็นประสบการณ์ มีเอกภาพ ทุกส่วนทุกตอนมีความหมาย มีความสำคัญ มีอารมณ์ที่เด่นชัด นั่นคือ ดอกทองติ่ง และหางนกยูงไทย

ดองดึง

ชื่อสมุนไพร

ดองดึง

ชื่ออื่นๆ

คมขวาน บ้องขวาน หัวขวาน (ชลบุรี) ก้ามปู ดาวดึงส์ วานก้ามปู

ชื่อวิทยาศาสตร์

Gloriosa superba L.

ชื่อวงศ์

Colchicaceae (Liliaceae)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้เถาล้มลุกขนาดเล็ก อายุหลายปี เลื้อยเกาะพันต้นไม้อื่น ยาวได้ถึง 5 เมตร ลำต้นเป็นหัวหรือเหง้าขนาดเล็กอยู่ใต้ดิน รูปร่างกลมรียาว มีหงอนเหมือนขวาน ใบเดี่ยวเรียงสลับ หรือเรียงเป็นวงรอบข้อ 1-3 ใบ รูปขอบขนานแกมรูปใบหอก ยาว 5-15 เซนติเมตร ไร้ก้าน ปลายใบแหลมยืดยาวออกทำหน้าที่เป็นมือเกาะ โคนใบมน เส้นใบขนานกันไปสิ้นสุดที่ปลายใบ หลังใบและท้องใบเรียบ ขอบใบเรียบ ดอกเดี่ยวขนาดใหญ่ ออกที่ซอกใบ โกล้ปลายเถา สีเหลืองปลายกลีบสีแดง โคนกลีบเมื่อบานใหม่ๆมีสีเหลือง เมื่อดอกบานเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีแดงทั้งดอก มีกลีบ 6 กลีบ สีเขียวอ่อน และจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวและแดง กลีบรูปแถบ เรียวยาว 5-7.5 เซนติเมตร โค้งกลับไปทางก้านดอก ขอบกลีบหยักเป็นคลื่น เกสรเพศผู้มี 6 อัน ชี้ออกเป็นรัศมีตามแนววงกลม ก้านยาว 3-5 เซนติเมตร อับเรณูยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ก้านเกสรเพศเมีย ยาว 0.3-0.7 เซนติเมตร แยกเป็น 3 แฉก ก้านดอกยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ผล เป็นฝัก แห้งแตกได้ รูปกระสวย ปลายผลแหลม ขนาดกว้าง 2.5-3 เซนติเมตร ยาว 6-8 เซนติเมตร ผิวเรียบ มักมีสันตื้นๆ มี 3 พู เมล็ดกลมสีส้มแกมน้ำตาล จำนวนมาก พบตามป่าดงดิบเขาชื้น ที่รกร้างว่างเปล่าที่มีความชุ่มชื้นสูง

ภาพประกอบที่ 1 ดอกดองดึง

ภาพประกอบที่ 2 ใบของดอกดองดึง

ที่มา <http://www.phargarden.com/main.php?action=viewpage&pid=43>

ภาพประกอบที่ 3 เมล็ดของดอกดองดึง

ที่มา <http://www.phargarden.com/main.php?action=viewpage&pid=43>

หางนกยูงไทย

ชื่อพื้นเมือง

หางนกยูงไทย จำพอ ซำพอ ชมพอ ส้มผ่อ นกยูงไทย หนดแมว

ชื่อวิทยาศาสตร์

Caesalpinia pulcherrima (L.) Sw.

ชื่อวงศ์

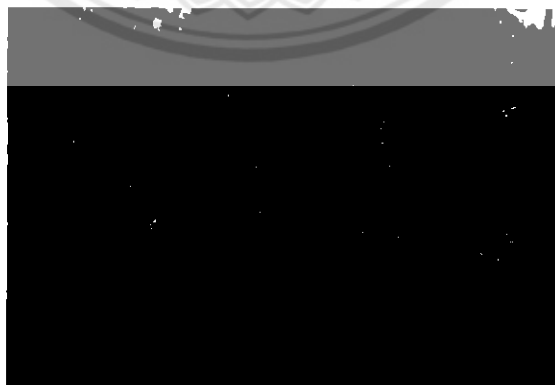
LEGUMINOSAE-CAESALPINIOIDEAE

ชื่อสามัญ

Barbados Pride , peacock Flower

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

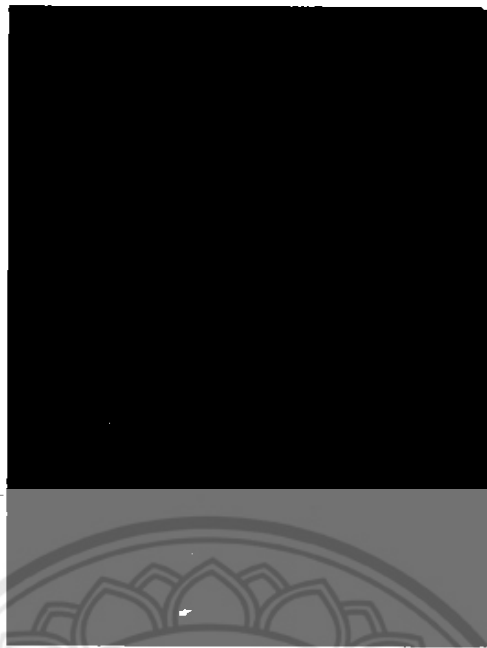
แหล่งกระจายพันธุ์ พื้นที่ป่าแห้งแล้ง ในเกาะมาดากัสการ์ที่อยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งอยู่นอกชายฝั่งตะวันออกของทวีปแอฟริกา และก็ยังมีขึ้นในเขตร้อนของแผ่นดินใหญ่ทวีปแอฟริกา ลักษณะไม้พุ่ม สูง 3-4 ม. ลำต้นเกลี้ยงหรือมีหนาม แตกกิ่งก้านสาขาจำนวนมาก เรือนยอดโปร่ง ใบประกอบแบบขนนกสองชั้นปลายคู่ เรียงสลับมีใบย่อย 7-11 คู่ ใบย่อยออกเป็นคู่เรียงตรงข้ามกัน รูปรีแกมขอบขนานหรือรูปไข่กลับ ปลายใบมนหรือเว้า ฐานใบมนหรือเบี้ยว ขอบใบเรียบ ผิวด้านหลังใบสีเข้มกว่าด้านท้อง ดอกช่อ ออกบริเวณซอกใบ ปลายกิ่ง หรือส่วนยอดของต้น ดอกมีหลายสีตามพันธุ์ กลีบดอก 5 กลีบ กลีบใหญ่ 4 กลีบ กลีบเล็ก 1 กลีบ รูปช้อน ขอบกลีบหยักเป็นคลื่น เกสรเพศผู้ 10 อัน เกสรเพศเมีย 1 อัน ฝังอยู่ในเนื้อฐานรองดอก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ โคนเชื่อม ปลายแยก ผลเป็นฝักแบน เมล็ดรูปแบนรี ประโยชน์ นิยมปลูกไว้เป็นไม้ดอกไม้ประดับ เมล็ดในฝักดิบกินได้ โดยแกะเปลือกหุ้มเมล็ด ซึ่งมีรสฝาดทั้งเนื้อในมีรสหวานมันเล็กน้อย เป็นสมุนไพร ราก มีรสเผื่อน เป็นยาขับระดู แก้วฉวีโรกระยะบวม

ภาพประกอบที่ 4 ดอกหางนกยูงไทย

ที่มา <https://sites.google.com/site/swnphvssastrsanpatxngwithyakhm/khi-xmul-phanth-mi/hang-nk-yung-thiy>

nk-yung-thiy

ภาพประกอบที่ 5 เมล็ดหางนกยูงไทย

ที่มา <https://sites.google.com/site/swnphvssastrsanpatxngwithyakhm/khi-xmul-phanth-mi/hang-nk-yung-thiy>

ภาพประกอบที่ 6 ใบของดอกหางนกยูงไทย

ที่มา <https://sites.google.com/site/swnphvssastrsanpatxngwithyakhm/khi-xmul-phanth-mi/hang-nk-yung-thiy>

ผู้สร้างสรรค์ได้ดำเนินการศึกษา และค้นคว้าเอกสาร ข้อมูล ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เป็น พื้นฐาน สำหรับนำมาเป็นความบันเทิง ความประทับใจในรูปแบบ เนื้อหา และสามารถใช้เป็นข้อมูล ประยุกต์ ต่อ เนื้อหาเรื่องราว แนวความคิด นำไปสู่การพัฒนา ส่งเสริมและให้อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานศิลป นิพนธ์ชุดนี้ ได้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสารและข้อมูลทางด้านศิลปกรรม

1.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ข้อมูลทางด้านศิลปกรรม

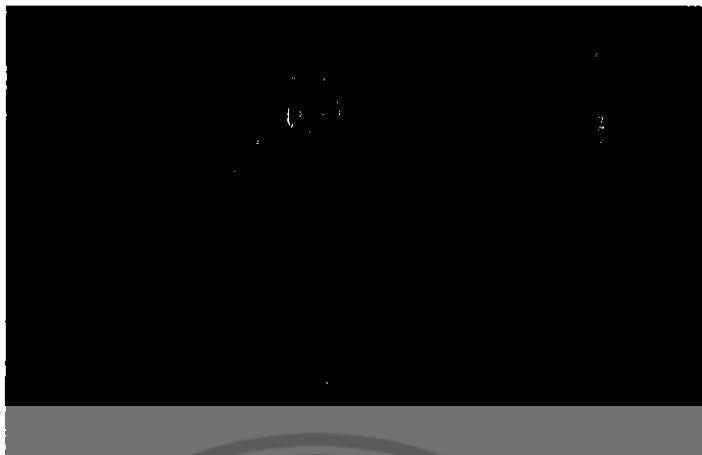
ในการศึกษาเพื่อค้นคว้าหางานสร้างสรรค์ศิลปะของผู้สร้างสรรค์นั้น ตระหนักถึง สาระสำคัญ ในข้อที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจอยู่เสมอ เป็นกระบวนการที่พยายามจะ ถ่ายทอด แสดงและปลดปล่อยจินตนาการเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ให้ออกมาเพื่อสื่อสารสิ่ง ต่างๆ แก่ผู้อื่นให้ได้รับรู้

การแสดงออกทางศิลปะหรือการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์นั้น ส่วนมากจะต้องมีสื่อที่ตอบโต้กับผู้สร้างสรรค์ และเป็นสิ่งที่กระตุ้นสื่อให้ผู้สร้างสรรค์นั้นโน้มน้าวไปได้ ตาม เจตนาของการแสดงออกและมีจุดมุ่งหมายในการทำงาน

1.1.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในความหมายของ ศิลปะ ความหมายของศิลปะ ในทัศนะของผู้สร้างสรรค์เห็นด้วยกับ นักปรัชญาศิลปะและศิลปิน สมัยใหม่ชื่อชูลด์ นิมเสมอ (2554, หน้า 4) อธิบายว่า ในโบราณ นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของศิลปะ (ART) ไว้ว่า ศิลปะ คือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น (Artifact) เป็นสิ่งที่มิได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ดังนั้น ตามนี้ตะวันตกดินที่เราว่างดงาม จึงไม่ใช่ศิลปะ ก้อนหินที่ถูกน้ำซัดจนมีรูปร่างต่างๆ และอาจมีคุณค่าทางความงามก็ไม่ใช่ศิลปะ เพราะเป็น สิ่งที่ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ แต่ม้านั่ง บ้านเรือน เขียนกันน้ำ ภาพเขียน หรือหินที่สลักขึ้น ถึงจะมี รูปร่าง “น่าเกลียด” เพียงไรก็นับเป็นศิลปะเพราะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

ส่วนศิลปินร่วมสมัยและนักวิชาการคนสำคัญของไทยอย่าง ไพโรวัลย์ ดาเกลี้ยง (2557, หน้า 6) ได้ กล่าวว่

“วิจิตรศิลป์ (Fine Art) หมายถึง งานที่มุ่งเน้น ความงาม ความพึงพอใจ มากกว่า ประโยชน์ใช้สอย หรือที่เรียกว่า ศิลปะบริสุทธิ์ (Pure Art) จุดประสงค์ของการสร้างนั้นเพื่อสนอง ใจของมนุษย์ มากกว่าสนองกายภายนอกที่เป็นประโยชน์ใช้สอย ในปัจจุบันนี้การสร้างผลงาน ศิลปะ จะมีหลากหลายเทคนิคและมีเป้าหมายในการสร้างอย่างชัดเจน”

ภาพประกอบที่ 7

“ พระนครคีรี ” สีอะครีบบนผ้าใบ ขนาด 70x90 ซม. ผลงานของ ไพรวลัย ดาเกลี้ยง

ที่มา <http://topicstock.pantip.com/chalermkrung/topicstock/2008/10/C7149332/C7149332-27.jpg>

2. อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

2.1 ลัทธิสำนิจนิยม (Realism) ศิลปินกลุ่มนี้มีความเห็นว่า การที่จะวาดสิ่งใดก็ตาม ต้องเคยเห็นสิ่งนั้นมาก่อน การสร้างสรรค์ ทัศนศิลป์ให้เกิดคุณค่าต้องเกิดจากการมองเห็นของศิลปินในแต่ละวัน มนุษย์ทำงานมีกิเลส ความอยาก มีดีมีเลวในสังคม ดังนั้น เหตุการณ์เหล่านี้ศิลปินต้องสัมผัสพบเห็น แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นทัศนศิลป์ จะแสดงออกที่เกี่ยวกับเรื่องความเป็นจริงในชีวิตประจำวันให้ละเอียดและเหมือนกับสิ่งที่ตนมองเห็น ดังนี้ งานจิตรกรรม ไม่แสดงออก ด้วยความเพ้อฝันหรือหนีความจริง เรื่องราวเกี่ยวกับความอดอยาก และความน่าเกลียด สาเหตุการ สร้างงานทัศนศิลป์ลัทธิสำนิจนิยม ได้แก่

- 1) ตอบสนองด้านจิตใจของผู้ชมและผู้สร้าง
- 2) ความเชื่อว่าศิลปะต้องเกิดจากความเป็นจริงทางเรื่องราวในชีวิตประจำวันและเหมือน เรื่องราวจากธรรมชาติ
- 3) เชื่อว่าทัศนศิลป์ให้ประโยชน์ต่อสังคม ปลุกกระตุ้นให้ตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ

สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ลัทธิสำนึกนิยม

- 1) แสดงรูปทรงธรรมชาติ และเรขาคณิต เหมือนจริงตามที่ตามองเห็น
- 2) ศิลปินกลุ่มนี้ชอบวาดภาพเป็นงานๆ และคนชั้นต่ำ
- 3) ชอบวาดภาพล้อเลียนสังคม แสดงรูปทรงและโครงสร้างของสีรูปทรง และแสดงพื้นผิว เรียบให้สมจริง
- 4) เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน เช่น การทำสงคราม การประกอบอาชีพต่างๆ
- 5) รูปแบบรูปธรรม มีตัวตนให้มองเห็นว่ามีรูปทรงประเภทใด

2.2 ศิลปะลัทธิ เรียลลิสม์ (Realism) หรือ ศิลปะสำนึกนิยม

โดยทั่วไปหมายถึงการสร้างงานที่เหมือนจริงดังที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ รวมถึงการสร้างสรรคภาพงานในเชิงวิพากษ์วิจารณ์สังคม (socially critical images) ภาพเกี่ยวกับชีวิตของคนเมืองและชนบท พวกเขาไร้ชวานาในช่วงยุคสมัย ปฏิเสธเนื้อหาเรื่องราวในแบบคลาสสิกและเชิง เปรียบเทียบที่แฝงความหมาย ขณะที่ทาง สุนทรียศาสตร์ หมายถึงคตินิยมทางศิลปะที่ยึดถือหลักการ สร้างงานให้เหมือนจริงและเป็นจริงดังที่สายตาเห็นอยู่ บางครั้งมีความหมายใกล้เคียงกับคำธรรมชาติ นิยมจะแตกต่างกันบ้างตรงที่ธรรมชาตินิยมเน้นไปที่ธรรมชาติทั่วไป สำนึกนิยมเน้นชีวิตความเป็นอยู่ของ มนุษย์โดยเห็นว่าในความจริงนั้นมีความงามอย่างสมบูรณ์อยู่แล้วซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับศิลปะ อุดมคติผลงานของ Honore Daumier (ค.ศ. 1808-1879)

ศิลปะเรียลลิสม์เกิดขึ้นประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ค.ศ. 1850-1880) มีจุดเริ่มต้นในประเทศฝรั่งเศส โดยกลุ่มศิลปินที่ไม่เห็นด้วยกับการทำงานของกลุ่มนีโอ-คลาสสิกอิม (คลาสสิกใหม่คือความเคลื่อนไหวทางศิลปะซึ่งมีสุนทรียภาพแบบกรีกและโรมัน) และกลุ่ม Romanticism จินตนิยม ที่ยึดถือประเพณีหรือตัวตนเป็นหลัก หรือแสดงความคิดฝันเอา ตามใจตนเอง ศิลปินเรียลลิสม์เห็นว่าศิลปะทั้งสองไม่ได้แสดงความกลมกลืนของชีวิต ยังคงลักษณะ ความเป็นอุดมคติ(Idealistic)อยู่ ให้ความสำคัญไม่ด้วยความเห็นว่าเป็น ศิลปะควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความจริงตามธรรมชาติปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับความกล้าหาญ ความรุนแรงแบบจินตนิยม มา แสดงออกในรูปแบบง่าย ๆ

ในชีวิตประจำวัน การใส่อารมณ์ตนเองถูกสลัดทิ้งออกไป เป็นลักษณะของการยึดวัตถุและการรู้จักสังเกตธรรมชาติ สร้างงานตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งศิลปินเชื่อว่าความงาม อยู่ในทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะในพระราชวังหรือที่ตามชนบทผลงานของ Jean-François Millet อีกทั้ง ยังเชื่อกันว่าศิลปะนั้นสอนกันไม่ได้ เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่แต่ละคนมีความสามารถต่างกัน ศิลปะคือการ เลียนแบบตามตาเห็น ศิลปินควรบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นความจริงในยุคสมัยของตนเอาไว้ไม่ใช่สร้าง งานแบบโบราณนิยม เป็นการปฏิเสธแนวคลาสสิกและโรแมนติกอย่างสิ้นเชิง ค.ศ.1855 มีการจัดนิทรรศการศิลปะสมัยครั้งที่ 1 ขึ้น นำโดย กุสตาฟ กูร์เบต์ นิทรรศการเสมือนแทนการประท้วงและ เป็นปฏิปักษ์ต่อหลักสุนทรียภาพของกลุ่มจินตนิยม ซึ่งมีอิทธิพลอย่างกว้างขวางในขณะนั้น รวมทั้ง คัดค้านกลุ่มคตินิยมวิชาการด้วย นอกจากนี้กูร์เบต์ จิตรกรร่วมแนวคิดคนสำคัญ ยังมี ฌอง-ฟร็องซัวส์ มิเลต์ และ โอลิเวร์ โดมิแยร์ทั้งนี้ ศิลปะเรียลลิสม์ในเวลาต่อมาได้ให้แนวทางกับศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ กล่าวคือ ศิลปินเริ่มเรียนรู้แสงสีประกอบในวัตถุ รู้จักสังเกตแสงสีตามบรรยากาศต่างๆ ศิลปะเรียลลิสม์นอกจากเกิดขึ้นจากความไม่เห็นด้วยกับศิลปะดังกล่าวแล้ว ยังได้รับแรงผลักดันจากสภาพวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในขณะนั้น ผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้สร้างปัญหาแก่สังคมและเศรษฐกิจ 14 มากมาย มีคนจน ขนชั้นกรรมาชีพเพิ่มขึ้น ศิลปินเรียลลิสม์ต้องการนำเสนอปัญหาในงานศิลปะ เพื่อนำความจริงตีแผ่ให้เพื่อนมนุษย์ได้รับรู้โดยมักปฏิเสธเรื่องราวเกี่ยวกับคนชั้นสูงหรือคนรวย แต่เลือก สะท้อนภาพความลำบากของชนชั้นล่าง แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในสังคมตามพันธกิจซึ่งพวกเขา เห็นว่าภาระหน้าที่ของศิลปินคือการถ่ายทอดเรื่องราวที่สอดคล้องกับสภาพสังคม และสอดคล้องกับ ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมสมัย

3.อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย

ผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบในกลวิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของ ไพโรวัลย์ ดาเกลี้ยงซึ่งเป็น จิตรกรที่สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแนวเหมือนจริงอันละเอียดอ่อนงดงามได้อย่างละเมียดละไม ภาพของเขามีลักษณะพิเศษอยู่ที่ความสมจริง ไพโรวัลย์ ดาเกลี้ยง สัมผัสจากการที่ฝึกฝน จึงเลือกสร้างผลงานที่เน้นแสดงความสวยงาม มากกว่าที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 8 ตัวอย่างผลงานของ ไพรวัดย์ ดาเกลี้ยง

ชื่อภาพ สุชาติ

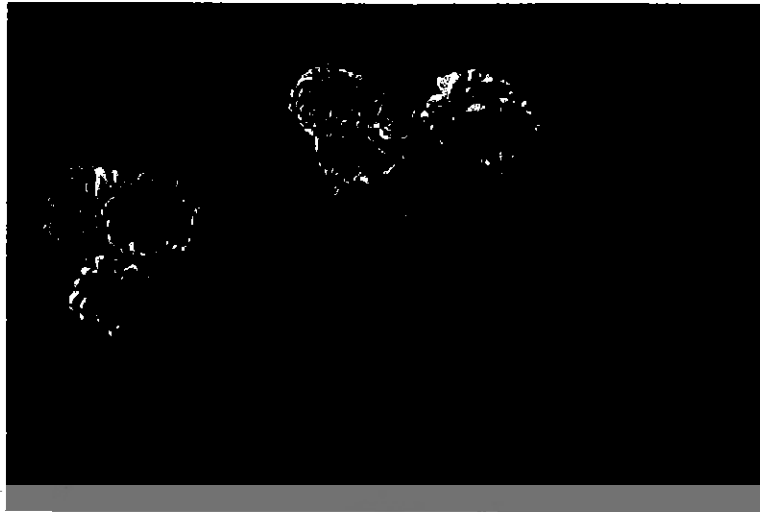
ที่มา <http://decdna.su.ac.th/wp-content/uploads/2014/10/AppliedArt-02.jpg>

ภาพประกอบที่ 9 ตัวอย่างผลงาน

ของ ไพรวัดย์ ดาเกลี้ยง

ที่มา <http://topicstock.pantip.com/chalermkrung/C7149332-28.jpg>

ภาพประกอบที่ 10 ตัวอย่างผลงาน

ของ ไพรวัลย์ ดาเกลี้ยง

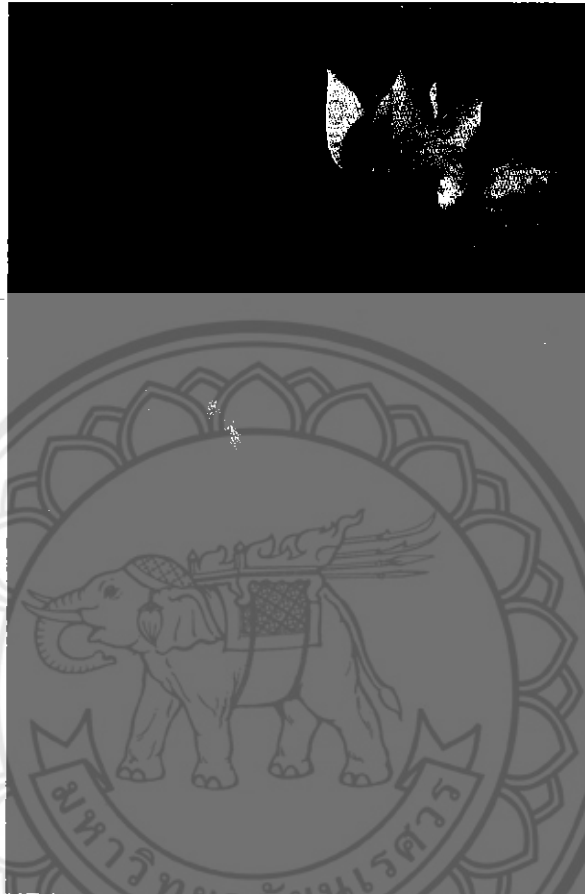
ที่มา <http://topicstock.pantip.com/chalermkrung/topicstock/2008/10/C7149332/C7149332-28.jpg>

จากอิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ กลุ่มลัทธิสังนิยม โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ คุณค่า ความหมาย และสาระสำคัญของกลุ่มลัทธิสังนิยม ที่ได้ส่งผลต่อแนวความคิด ความบันดาลใจ และเนื้อ เรื่องของศิลปนิพนธ์ชุดนี้ โดยแบ่งเป็นประเด็นหลักๆ ดังนี้

1. ลัทธิสังนิยม ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจ และแนวทางที่จะสร้างสรรค์ ผลงาน ซึ่ง ตรงต่อวัตถุประสงค์ คือความงามของดอกไม้ในรูปแบบรูปธรรม ความเป็นจริงตาม ธรรมชาติตามแนวทางของกลุ่มลัทธิสังนิยม

2. ผลงานของศิลปินชื่อ ไพรวัลย์ ดาเกลี้ยง ได้เป็นแนวทางสำคัญที่จะศึกษาการเขียนงานจิตรกรรมภาพคนเหมือนของดอกไม้ และศึกษากลวิธีการระบายสีที่เป็นเอกลักษณ์ของ ศิลปินคือ ที่สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแนวเหมือนจริงอันละเอียดอ่อนงดงามได้อย่างละเมียดละไม ภาพมีลักษณะพิเศษอยู่ที่ความสมจริง

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 12

ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ชื่อ “บุปพริก”
กลวิธี่ จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพประกอบที่ 13

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชื่อ “ช่อม่วงพวงคราม”
กมลวิณี จิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลผลและกำหนดรูปแบบของผลงาน รูปแบบในการสร้างสรรค์เป็นการรวมเอาทัศนธาตุซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสาระของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ อันประกอบไปด้วย เนื้อหา และรูปทรง

หลักการองค์ประกอบศิลปะและทฤษฎีการสร้างสรรค์

ศิลปะคือสิ่งที่มนุษย์ สร้างขึ้นเพื่อแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด หรือความงาม ก็จะทำให้เห็นว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ องค์ประกอบแรกคือ รูปทรง(Form) หรือองค์ประกอบทางรูปธรรม และ อีก ส่วนเรียกว่าเนื้อหา (Content) หรือองค์ประกอบทางนามธรรม

ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลผลและกำหนดรูปแบบของผลงาน รูปแบบในการสร้างสรรค์เป็นการรวมเอาทัศนธาตุซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสาระของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ อันประกอบไปด้วย เนื้อหา และ รูปทรง

ส่วนประกอบทางด้านรูปทรง

ทัศนธาตุ หมายถึงธาตุแห่งการมองเห็นหรือส่วนประกอบต่าง ที่สำคัญในงานศิลปะได้แก่จุด เส้น สีแสงเงารูปปร่างรูปทรง พื้นผิว เป็นต้น ซึ่งเราสามารถนำส่วนประกอบเหล่านี้แต่ละอย่างมาสร้างสรรค์ซึ่งให้ความรู้สึกในการมองเห็นที่แตกต่างกันไป ทัศนธาตุสามารถสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับคนที่ดูจึงเป็นความรู้พื้นฐาน นับตั้งแต่ จุด เส้น สีรูปปร่างรูปทรงแสง เงา มักมีปรากฏอยู่ในความงามอันละเอียดอ่อนของธรรมชาติทั้งสิ้น

1.จุด (Point)

หมายถึงสิ่งที่ปรากฏบนพื้นขนาดเล็กที่สุดไม่มีความกว้างความยาวความสูงความหนา หรือ เล็กจุดเป็นทัศนธาตุที่เล็กที่สุดและมีมิติเป็นศูนย์จุดสามารถแสดงตำแหน่งได้ เมื่อมีบริเวณว่างรองรับ จุดถือเป็นทัศนธาตุหรือพื้นฐานเบื้องต้นที่สุดในการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์จุดเป็นต้น กำเนิดของทัศนธาตุอื่นๆ เช่น เส้นและรูปปร่างรูปทรงและพื้นผิวค่าความอ่อนแก่แสงเงา เราสามารถ พบเห็นจุดได้โดยทั่วไปในธรรมชาตินอกจากจุดจะเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่นๆแล้ว การนำจุดมาจัดให้เกิดรูปแบบใหม่อาจจะทำได้หลากหลายลักษณะ

2.เส้น (Line)

เส้น คือ จุดหลาย ๆ จุดต่อกันเป็นสาย เป็นแฉกแนวไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นทางยาวหรือจุดที่เคลื่อนที่ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งด้วยแรงผลักดัน หรือรอยขีดขีดเขียนของวัตถุเป็นรอยยาว เส้นแบ่งเป็นลักษณะใหญ่ ๆ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 เส้นตรง

2.1.1. เส้นตั้ง คือ เส้นตรงที่ตั้งฉากกับพื้นระดับให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง สง่า รุ่งเรือง สมดุล พุ่งขึ้น

2.1.2. เส้นนอน คือ เส้นตรงที่นอนราบไปกับพื้นระดับ ให้ความรู้สึกกว้างขวาง สงบเยือกเย็น ผ่อนคลาย

2.1.3. เส้นเฉียง คือ เส้นตรงเอนไม่ตั้งฉากกับพื้นระดับให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว แปรปรวน ไม่สมบูรณ์

2.1.4. เส้นฟันปลา คือ เส้นตรงหลายเส้นต่อกันสลับขึ้นลงระยะเท่ากัน ให้ความรู้สึก รุนแรง กระแทก ตื่นเต้น อันตราย ชัดแย้ง

2.1.5. เส้นประ คือ เส้นตรงที่ขาดเป็นช่วง ๆ มีระยะเท่ากัน ให้ความรู้สึกต่อเนื่องขาด ระยะใจหาย ไม่แน่นอน

2. เส้นโค้ง

2.2.1. เส้นโค้งลง คือ เส้นที่เป็นท้องกระทะคล้ายเชือกหย่อน ให้ความรู้สึกอ่อนโยน เคลื่อนไหวไม่แข็งแรง

2.2.2. เส้นโค้งขึ้น คือ เส้นที่โค้งเป็นหลังเต่าคล้ายคันธนู ให้ความรู้สึกแข็งแรง เชื่อมั่น เคลื่อนไหว

2.2.3. เส้นคด คือ เส้นโค้งขึ้นโค้งลงต่อเนื่องกันคล้ายคลื่นในทะเล ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวต่อเนื่อง อ่อนช้อย นุ่มนวล

2.2.4. เส้นกันหอย คือ เส้นโค้งต่อเนื่องกันวนเข้าเล็กลงเป็นจุดคล้ายกันหอย ให้ความรู้สึก อึดอัด เคลื่อนไหวคลี่คลาย

2.2.5. เส้นโค้งอิสระ คือ เส้นโค้งต่อเนื่องกันไปไม่มีทิศทาง คล้ายเชือกพันกัน ให้ความรู้สึกวุ่นวาย ยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ

3. น้ำหนัก

หมายถึงความอ่อนแก่ของสี หรือแสงเงาที่นำมาใช้ในงานศิลปะที่ผู้สร้างสรรค์เป็นคนกำหนด การให้น้ำหนักนั้นจะทำให้เกิดรูปทรงและปริมาตร คือ แสงและเงา(Light & Shade) แสงและเงาเป็นองค์ประกอบที่อยู่คู่กัน แสงเมื่อกระทบกับวัตถุ จะทำให้เกิดเงา แสงและเงาเป็นตัวกำหนดระดับค่าน้ำหนัก ความเข้มของจะขึ้นอยู่กับความเข้มของแสงในที่ที่มีแสงสว่างมาก เงาจะเข้มขึ้น และในที่ที่มีแสงสว่างน้อย เงาจะไม่ชัดเจน เงาจะอยู่ในทิศที่มีแสงสว่างเสมอ ค่าของแสงและเงาสามารถจำแนกเป็นลักษณะได้ดังนี้

บริเวณที่แสงสว่างจัด Hi-Light เป็นบริเวณที่อยู่ใกล้แหล่งกำเนิดของแสงมากที่สุด จะมีความสว่างมากที่สุด ในวัตถุ ที่มีผิวมันวาวจะสะท้อนแหล่งกำเนิดแสงได้ชัดเจน

- บริเวณแสงสว่าง Light เป็นบริเวณที่ได้รับแสงสว่างรองลงมาจากบริเวณแสงสว่างจัด เนื่องจากอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงออกมา และเริ่มมีค่าน้ำหนักน้อยลง
- บริเวณเงา Shade เป็นบริเวณที่ไม่ได้รับแสงสว่าง เป็นบริเวณที่ถูกบดบังจาก แสงสว่าง ซึ่งมีค่าน้ำหนักเข้มข้นมากกว่าบริเวณแสงสว่าง
- บริเวณเงาเข้มจัด Hi-Shade เป็นบริเวณที่อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดแสงมากที่สุด หรือเป็นบริเวณที่ถูกบดบังหลายๆชั้น จะมีค่าน้ำหนักเข้ามาอีกไปจนถึงเข้มที่สุด
- บริเวณเงาดกทอ เป็นบริเวณของพื้นหลังของเงาของวัตถุที่ทาบบัง เป็นบริเวณที่อยู่ภายนอกวัตถุ และจะมีความเข้มของค่าน้ำหนักขึ้นอยู่กับ ความเข้มของเงาของพื้นหลังทิศทาง และระยะของเงา

4.ที่ว่าง (Space)

บริเวณที่ว่างในโลก 3มิติ ที่แสดงถึงความกว้าง ความยาวและความลึก ที่ว่างตามปรกติจะเป็นบริเวณที่หาขอบเขตไม่ได้เป็นสิ่งที่มองไม่เห็น แต่เมื่อมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งปรากฏ ก็จะทำให้เกิดปฏิกริยากับที่ว่างนั้นทันที เช่นเดียวกับบริเวณว่างบนพื้นโลก เมื่อเราอยู่ที่สูง มองไปรอบๆ เราจะเห็นบางสิ่งใกล้ตัว บางสิ่งไกลตัว จนเกิดระยะบริเวณว่างลักษณะนี้เรียกว่า บริเวณว่างจริง (Physical space) หรือ บริเวณว่าง 3 มิติ (Three Dimension space) ที่ว่างในทัศนธาตุเป็น ที่ว่างที่ได้มีการควบคุมและกำหนด ขอบเขตสำหรับการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยที่ว่างเป็นเหมือนสนามหรือเวที สำหรับจัดวางทัศนธาตุ ลงไปเพื่อแสดงบทบาท งานสร้างสรรค์ก็ใช้ที่ว่างต่างกันออกไป เช่น ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ก็ใช้ที่ว่างแบบ 3 มิติ จิตรกรรมก็ใช้ที่ว่างแบบ 2 มิติ แต่ก็มีกำหนดที่ว่างและความกว้างความยาว ก็สามารถเป็นที่ว่างแบบ 3 มิติ บนพื้นระนาบ 2 มิติได้เช่นกัน ลักษณะนี้ เรียกว่า ที่ว่างลวงตา (Illusionshade) และที่ว่าง 2 มิติ (Two Dimension shade)

5. พื้นผิวหรือผิวสัมผัส (Texture)

หมายถึงบริเวณผิวนอกของสิ่งต่างๆที่ปรากฏให้เห็นรับรู้ได้ด้วยการสัมผัสทางตาและกายสัมผัส ก่อให้เกิดความรู้สึกใน ลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น หยาบ ละเอียด มัน วาว ด้าน และขรุขระ พื้นผิว เป็น ส่วนประกอบ (Element) ที่สำคัญของศิลปะอันหนึ่ง ที่ถูกนำมาใช้สร้างสรรค์ เพราะ พื้นผิวสามารถ ก่อให้เกิดปฏิกิริยาทาง ด้านความรู้สึก รับรู้ได้ด้วยการ สัมผัสทางตา และจับต้องได้ทางกาย สัมผัส พื้นผิว มีความสำคัญมากสำหรับ การสร้างสรรค์ งานทัศนศิลป์ และการออกแบบ พื้นผิวจะถูก นำมาใช้ใน ลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ในผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปินจะใช้พื้นผิว สร้างความงาม และค่าน้ำหนัก เพื่อให้เกิดความประสานกลมกลืน ความแตกต่าง และจุดเด่น เป็นต้น

6. การเกิดของพื้นผิว

พื้นผิวที่สัมผัสได้ มีแหล่งกำเนิด 3 แหล่ง คือ

1. เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่พื้นผิวของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ และสิ่งมีชีวิต เช่น เปลือกไม้ ก้อนกรวด ก้อนหิน กิ่งไม้ ใบไม้ ผิวหนังสัตว์ ฯลฯ

2. เกิดขึ้นโดยมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ การขีด ขีด ระบาย ฯลฯ ให้เกิดเป็นร่องรอยพื้นผิว ใน ลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนเส้นด้วยปากกา ดินสอ การเขียนสีด้วยแปรงแห้ง ๆ การใช้ฟองน้ำ ตะแถมสี บนกระดาษ ในงานจิตรกรรม การสร้างพื้นผิวหยาบ และละเอียด ในงานประติมากรรม และสถาปัตยกรรม

3. เกิดขึ้นโดยกระบวนการผลิตของเครื่องจักร การเกิดของพื้นผิวลักษณะนี้ ถือว่า เกิดขึ้นโดย มนุษย์เช่นเดียวกัน แต่ผ่านทางเครื่องจักร ไม่ใช่โดยน้ำมือ มนุษย์โดยตรง ซึ่งทำให้ได้ พื้นผิวที่หลากหลาย และพื้นผิวที่เกิดขึ้นนี้ มีทั้งล้อเลียนจากธรรมชาติ และพื้นผิวที่สร้างขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ ทางใดทาง หนึ่ง

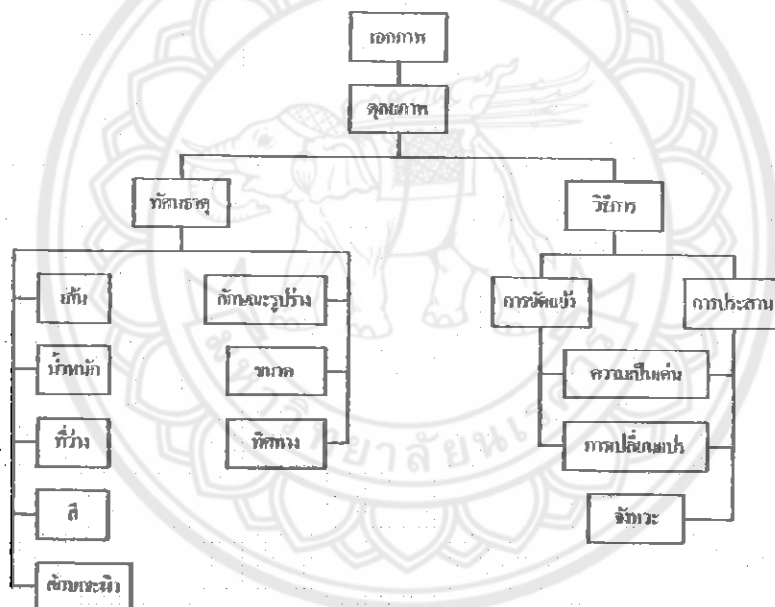
3.1 พื้นผิวละเอียดเรียบ ลักษณะทางกายภาพ ของ พื้นผิวแบบนี้จะสะท้อนแสง และถ้ามี น้ำหนักแสง เงาเกิดขึ้น ก็จะเป็นน้ำหนักแสง เงา ที่นุ่มนวล ซึ่งจะให้ความรู้สึกนุ่มนวล บอบบาง เบา สุภาพ และถ้าพื้นผิวเรียบ มีความมันวาว ก็จะทำให้ ความรู้สึกหรูหรามีราคา

3.2 พื้นผิวหยาบไม่เรียบ ลักษณะทางกายภาพ ของ พื้นผิวแบบนี้จะดูดซับแสง และทำให้น้ำหนัก ของแสง เงาม ที่เกิดขึ้น มีน้ำหนักที่รุนแรง จะให้ความรู้สึกเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง น่ากลัว ธรรมดา

7.สี (Color)

หมายถึง ทัศนธาตุที่มีคุณลักษณะของทัศนธาตุทั้งหลายรวมกันครบถ้วน คือ มีเส้น น้ำหนัก ที่ว่าง และลักษณะพื้นผิว นอกจากนั้นยังมีคุณลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 2 ประการ คือ ความเป็นสีน้ำหนักของสี และความจัดของสี

2. หลักการและแผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ภาพประกอบที่ 14 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

ที่มา : หนังสือองค์ประกอบของศิลปะ, ชลูด นิ่มเสมอ(2530 หน้า 208)

เอกภาพ หมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบ ทั้งด้านรูปลักษณะและด้านเนื้อหาเรื่องราว เป็นการประสานหรือจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็น หนึ่งเดียวเพื่อผลรวมอันไม่อาจแบ่งแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกไป

1. เอกภาพของการแสดงออก หมายถึง การแสดงออกที่มีจุดมุ่งหมายเดียว แน่นนอน และมี ความ เรียบง่าย งานชิ้นเดียวจะแสดงออกหลายความคิด หลายอารมณ์ไม่ได้ จะทำให้สับสน ขาดเอกภาพ และ การแสดงออกด้วยลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน ก็สามารถทำให้ เกิดเอกภาพแก่ผลงานได้

2. เอกภาพของรูปทรง คือ การรวมตัวกันอย่างมีคุณภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบ ทาง ศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของศิลปิน ออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อใน การแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้น กฎเกณฑ์ในการสร้างเอกภาพในงานศิลปะเป็น กฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อ คือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะ คือ

- 1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันของ องค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย
- 1.2 การขัดแย้งของขนาด
- 1.3 การขัดแย้งของทิศทาง
- 1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือ จังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่งต่าง ๆ เข้ากันได้ อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน การประสานมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition) คือ การทำสิ่งๆ ที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกัน ด้วยการ ใช้ ตัวกลางเข้าไปประสาน เช่น สีขาว กับสีดำ ซึ่งมีความแตกต่าง ขัดแย้งกันสามารถทำให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างมี เอกภาพ ด้วยการใช้สีเทาเข้าไปประสาน ทำให้เกิดความกลมกลืนกัน มากขึ้น

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือ การจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป เป็น การ สร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุด แต่ก็ทำให้ดูจืดชืด น่าเบื่อที่สุด

นอกเหนือจากกฎเกณฑ์หลักคือ การขัดแย้งและการประสานแล้ว ยังมีกฎเกณฑ์รอง อีก 2 ข้อ คือ 1. ความ เป็นเด่น (Dominance) ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1. ความเป็นเด่น (Dominance) ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1.1 ความเป็นเด่นที่เกิดจากการขัดแย้ง ด้วยการเพิ่ม หรือลดความสำคัญ ความ น่าสนใจ ในหน่วยใดหน่วยหนึ่งของคู่ที่ขัดแย้งกัน

1.2 ความเป็นเด่นที่เกิดจากการประสาน

2. การเปลี่ยนแปลง (Variation) คือ การเพิ่มความขัดแย้งลงในหน่วยที่ซ้ำกัน เพื่อป้องกัน ความ จืดชืด น่าเบื่อ ซึ่งจะช่วยให้มีความน่าสนใจมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงมี 4 ลักษณะ คือ

2.1 การเปลี่ยนแปลงของรูปลักษณะ

2.2 การเปลี่ยนแปลงของขนาด

2.3 การเปลี่ยนแปลงของทิศทาง

2.4 การเปลี่ยนแปลงของจังหวะ

การเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะจะต้องรักษาคุณลักษณะของการซ้ำไว้ ถ้ารูปมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การซ้ำก็จะหมดไป กลายเป็นการขัดแย้งเข้ามาแทน และ ถ้าหน่วยหนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความแตกต่างจากหน่วยอื่น ๆ มาก จะกลายเป็นความเป็นเด่นเป็นการสร้างเอกภาพด้วยความขัดแย้ง

จังหวะลีลา หมายถึง การเคลื่อนไหวที่เกิดจากการซ้ำกันขององค์ประกอบ เป็นการซ้ำที่เป็นระเบียบ จากระเบียบธรรมดาที่มีช่วงห่างเท่าๆ กัน มาเป็นระเบียบที่สูงขึ้น ซับซ้อนขึ้นจนถึงขั้นเกิดเป็นรูปลักษณะ ของศิลปะ โดยเกิดจาก การซ้ำของหน่วย หรือการสลับกันของหน่วยกับช่องไฟ หรือเกิดจาก การเลื่อนไหล ต่อเนื่องกันของเส้น สี รูปทรง หรือ น้ำหนัก

รูปแบบๆ หนึ่ง อาจเรียกว่าแม่ลาย การนำแม่ลายมาจัดวางซ้ำ ๆ กันทำให้เกิดจังหวะและถ้าจัด จังหวะให้แตกต่างกันออกไป ด้วยการเว้นช่วง หรือสลับช่วง ก็เกิดลวดลายที่แตกต่างกันออกไป ได้อย่าง มากมาย แต่จังหวะของลายเป็นจังหวะอย่างง่าย ๆ ให้ความ รู้สึกเพียงผิวเผิน และเบื่อง่าย เนื่องจากขาด ความหมาย เป็นการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกัน แต่ไม่มีความหมายในตัวเอง จังหวะที่น่าสนใจและมีชีวิต ได้แก่ การเคลื่อนไหวของ คน สัตว์ การเติบโตของพืช การเต้นรำเป็นการเคลื่อนไหวของโครงสร้างที่ให้ ความบันเทิงใจในการสร้างรูปทรงที่มีความหมาย

สัดส่วนหมายถึง ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างขนาดของ องค์ประกอบที่แตกต่างกัน ทั้ง ขนาดที่อยู่ในรูปทรงเดียวกันหรือระหว่างรูปทรง และรวมถึงความสัมพันธ์กลมกลืนระหว่างองค์ประกอบ

ทั้งหลายด้วย ซึ่งเป็นความพอเหมาะพอดี ไม่ มากไม่น้อย ขององค์ประกอบทั้งหลายที่นำมาจัดรวมกัน ความเหมาะสมของสัดส่วนอาจ พิจารณาจากคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. สัดส่วนที่เป็นมาตรฐาน จากรูปลักษณะตามธรรมชาติ ของ คน สัตว์ พืช ซึ่งโดยทั่วไป ถือว่า สัดส่วนตามธรรมชาติ จะมีความงามที่เหมาะสมที่สุด หรือจากรูปลักษณะที่เป็นการ สร้างสรรค์ของมนุษย์ เช่น Gold section เป็นกฎในการสร้างสรรค์รูปทรงของกรีก ซึ่งถือว่า “ส่วนเล็กสัมพันธ์กับส่วนที่ใหญ่กว่า ส่วนที่ใหญ่กว่าสัมพันธ์กับส่วนรวม” ทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กับทุกสิ่งอย่างลงตัว

2. สัดส่วนจากความรู้สึก โดยที่ศิลปะนั้นไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อความงามของรูปทรงเพียง อย่างเดียว แต่ยังสร้างขึ้นเพื่อแสดงออกถึง เนื้อหา เรื่องราว ความรู้สึกด้วย สัดส่วนจะช่วย เน้นอารมณ์ ความรู้สึก ให้ เป็นไปตามเจตนาอารมณ์ และเรื่องราวที่ศิลปินต้องการ ลักษณะเช่น นี้ ทำให้งานศิลปะของชนชาติต่าง ๆ มี ลักษณะแตกต่างกัน เนื่องจากมีเรื่องราว อารมณ์ และ ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออกต่าง ๆ กันไป เช่น กรีก นิยมในความงามตามธรรมชาติเป็น อุดมคติ เน้นความงามที่เกิดจากการประสานกลมกลืนของรูปทรง จึงแสดงถึงความเหมือน จริงตามธรรมชาติ ส่วนศิลปะแอฟริกันดั้งเดิม เน้นที่ความรู้สึกทางวิญญาณที่น่า กลัว ดังนั้น รูปลักษณะจึงมีสัดส่วนที่ผิดแผกแตกต่างไปจากธรรมชาติทั่วไป

ดุลยภาพ ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวา เหมือนกัน คือ การวางรูปทั้งสองข้างของแกนสมดุล เป็นการสมดุลแบบธรรมชาติลักษณะแบบนี้ใน ทาง ศิลปะมีใช้น้อย ส่วนมากจะใช้ในลวดลายตกแต่งในงานสถาปัตยกรรมบางแบบ หรือ ในงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคงจริง ๆ

ดุลยภาพแบบอสมมาตร (Asymmetry Balance) หรือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกันมัก เป็นการสมดุลที่เกิดจากการจัดใหม่ของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะที่ทางซ้ายและขวาจะไม่เหมือนกัน ใช้ องค์ประกอบที่ไม่คล้ายกันแต่มีความสมดุลกัน อาจเป็นความสมดุลด้วย น้ำหนักขององค์ประกอบ หรือ สมดุลด้วยความรู้สึกก็ได้ จักวางให้สมดุลทำได้โดยเลื่อนแกนสมดุลไปทางด้านที่มีน้ำหนักมากกว่าหรือ เลื่อน รูปที่มีน้ำหนักมากกว่าเข้าหาแกน จะทำให้เกิดความสมดุลขึ้นมา หรือใช้หน่วยที่มีขนาดเล็กแต่มีรูปลักษณะ ที่น่าสนใจถ่วงดุลกับรูปลักษณะที่มีขนาดใหญ่แต่มีรูปแบบธรรมดา

เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรมหรือโครงสร้างทางจิตตรงกันข้ามกับส่วนที่เป็นรูปทรง หมายถึงผลที่รับจากงานศิลปะ เนื้อหาประกอบไปด้วย เนื้อหาภายในและเนื้อหาภายนอก เนื้อหาภายใน หมายถึงทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ใช้ในงาน คือเส้น น้ำหนัก ที่ว่าง พื้นผิว ส่วนเนื้อหาภายนอกหมายถึง ข้อมูลที่เป็นผลศึกษาทางการแสดงอารมณ์ต่างๆเช่นทุกข์ สุข เศร้า ดีใจ เป็นต้น

เรื่อง หมายถึง สิ่งที่ศิลปินสรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ชิ้นงานศิลปะรูปธรรม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ศาสนา ฯลฯ หรือหมายถึง “ภาพนี้เกี่ยวกับอะไร”

แนวเรื่อง คือ สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์สรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์งานศิลปะ ผลงานของผู้สร้างสรรค์มีแนวเรื่องเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เราต้องคอยประคับประคอง ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกให้ผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้

ขั้นตอนการแสดงออกทางรูปธรรม

เมื่อได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและจากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ รูปภาพจริงและจากอินเทอร์เน็ต และหนังสือ จึงทำการแยกแยะ ความสำคัญของข้อมูลเหล่านั้น และพิจารณา วิเคราะห์ โดยคำนึงความเหมาะสมจากตัวเนื้อหา เรื่องราวว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจและรู้สึกอย่างไรต่อแหล่งข้อมูล มีความเป็นไปได้ในการนำไปเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถแสดงแนวคิดต่อการแสดงออกในสร้างสรรค์ผลงานมาน้อยเพียงใด จากนั้นก็เลือกจากข้อมูลเนื้อหาประกอบกับความต้องการ จากความคิดมาจัดการสร้างสรรค์ตามจินตนาการและตามหลักของการจัดองค์ประกอบศิลป์ ให้เกิดรูปร่างรูปทรงตามจินตนาการจากอารมณ์และความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ตามจุดประสงค์ของเรื่องราว และสื่อออกมาให้มีความงามทางด้านรูปแบบ สี สัน องค์ประกอบ ถ่ายทอดมาเป็นผลงานที่สวยงามตอบสนองอารมณ์ที่ต้องการนำเสนอให้มากที่สุด

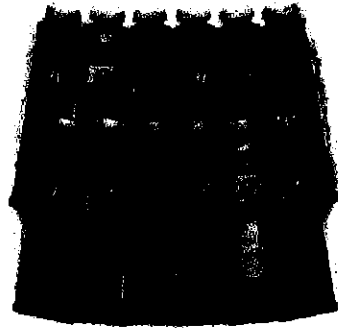
1. กลวิธีในการทำงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานผู้สร้างสรรค์มีขั้นตอนกลวิธีคือจิตกรรม สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ ปั้น ที่นำเสนอการจัดองค์ประกอบ และทัศนธาตุต่างๆ โดยการใช้รูปแบบฟอร์มของดอกไม้มาผสมผสานกันโดยไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบความเป็นจริงตามธรรมชาติ จากความเป็นจริงสู่การสร้างสรรค์ที่มีความไม่เหมือนจริง แสดงออกมาเป็นรูปแบบนามธรรม เพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

1. วัสดุ อุปกรณ์ ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้วัสดุคือ สีน้ำมัน น้ำมันลินสีด สารผสมลิควิน พู่กัน ถังน้ำ และ ผ้าแคนวาสซึ่งบนกรอบไม้สี่เหลี่ยม

1.1 สีผู้สร้างสรรค์ใช้สีน้ำมัน เพราะเป็นสีชนิดที่แห้งช้าที่ประกอบด้วยรงควัตถุที่ผสมกับน้ำมันระเหย (drying oil) ที่มักจะเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้าย ความชื้นของสีก็อาจจะปรับได้โดย การเติมสารละลายเช่นน้ำมันสน หรือน้ำยาละลายสี(white spirit)

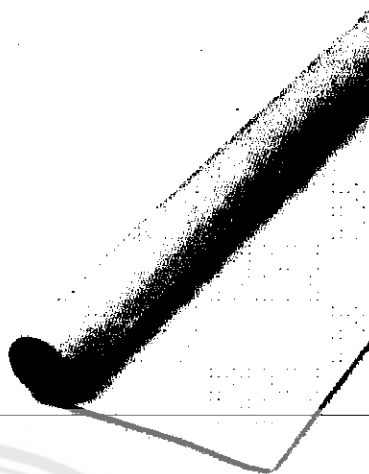
ภาพประกอบที่ 15 สีน้ำมัน

1.2 น้ำมันลินสีด (Linseed oil) เป็นสื่อผสมสีน้ำมันที่นิยมกันมานานได้รับความนิยมมากที่สุดช่วยให้สีเงอจาง เพิ่มความเป็นมันและความโปร่งใสของสีใช้ผสมกับน้ำมัน สารละลาย ความชื้นของสีและช่วงเวลาการแห้งของน้ำมันลินสีดแตกต่างกันไปตาม กระบวนการระบายสีน้ำมัน

1.3 พู่กันแบ่งออกเป็นพู่กันสีน้ำมัน พู่กันสีน้ำมันที่ดีควรมีลักษณะขนพู่กันที่แข็ง เพราะต้องสามารถรองรับ และทนต่อ ความหนา ความหนักของสีและมีมิติต่างๆของสีน้ำมันได้พร้อมทั้งต้องมีแรงสปริงตัว คืน กลับเข้าที่เดิมได้ดีทำจากขนสัตว์ขนหมู(Hog Bristles)

1.4 ผ้าเช็ดพู่กัน ผ้าเช็ดพู่กันผู้สร้างสรรค์ใช้ผ้าขนหนูขนาดเล็ก เพราะสามารถดูดซึมน้ำได้ดี มี ประสิทธิภาพในการทำมาสะอาดพู่กัน

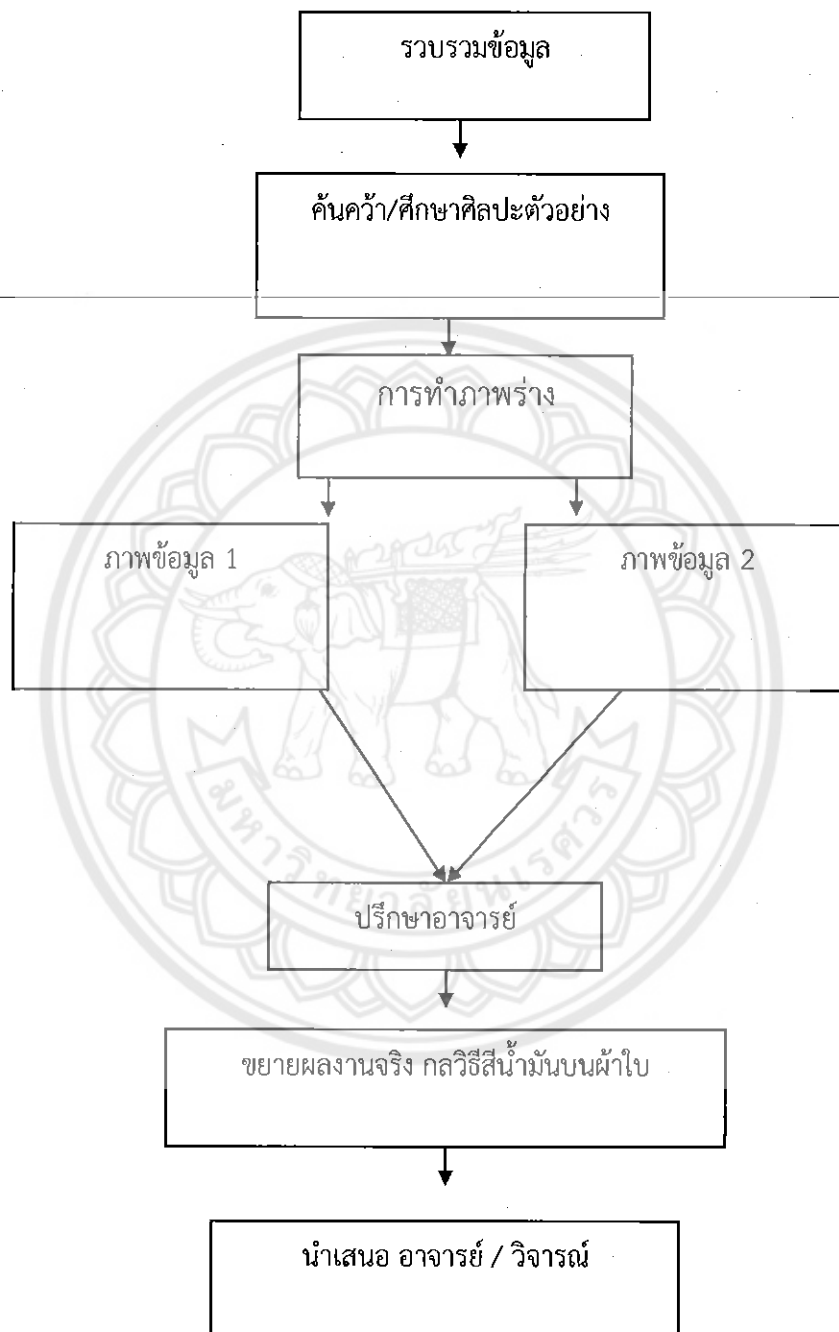
1.5 ผ้าใบcanvas ใช้สำหรับวาดรูป ผู้สร้างสรรค์ใช้เฟรมไม้เพื่อขึงผ้าใบcanvasเป็นผ้าสำหรับวาดรูปโดยเฉพาะในการ สร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 16 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานสร้างสรรค์จริง

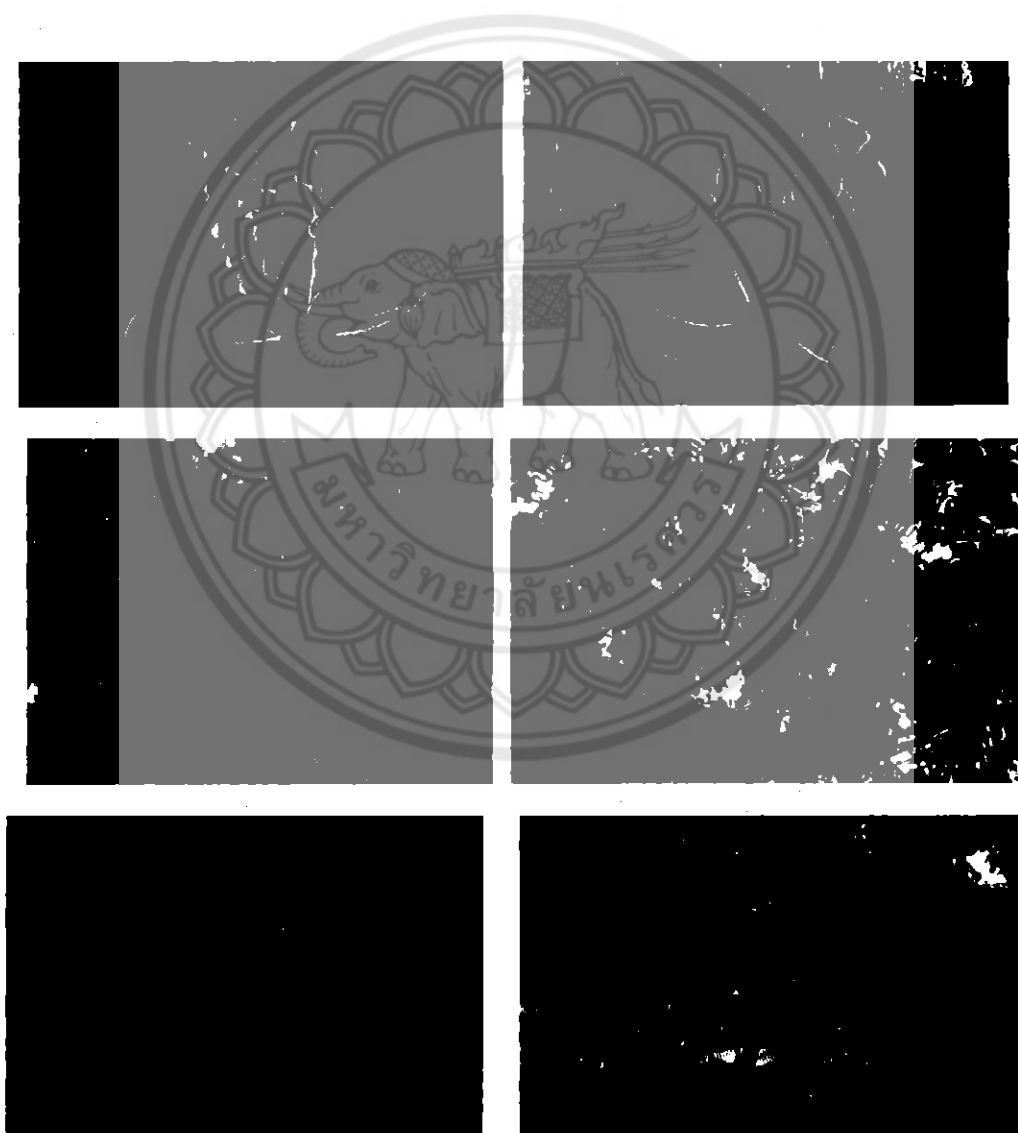
แผนผังการปฏิบัติงาน

3. ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

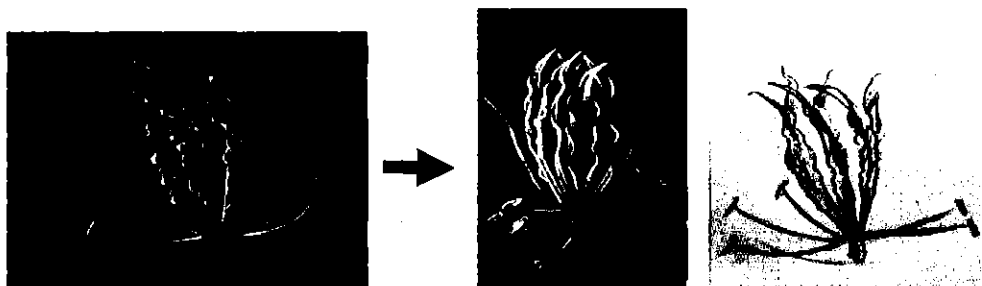
3.1 ข้อมูลภาพถ่าย

นำข้อมูลภาพถ่ายที่ถ่ายด้วยกล้อง DSLR ที่ได้คัดเลือกไว้มารับแก้ไขส่วนต่างๆด้วยการใช้โปรแกรม Photoshop โดยการกำหนดรายละเอียดของรูปทรง บรรยากาศของภาพแบบร่าง(sketch) และแก้ไขพื้นหลังให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบที่ 17 ข้อมูลภาพถ่าย

รวบรวมข้อมูลภาพแล้วนำมาพัฒนาเป็นภาพแบบร่าง

ภาพประกอบที่ 18 ขั้นตอนกระบวนการแบบร่างผลงาน ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

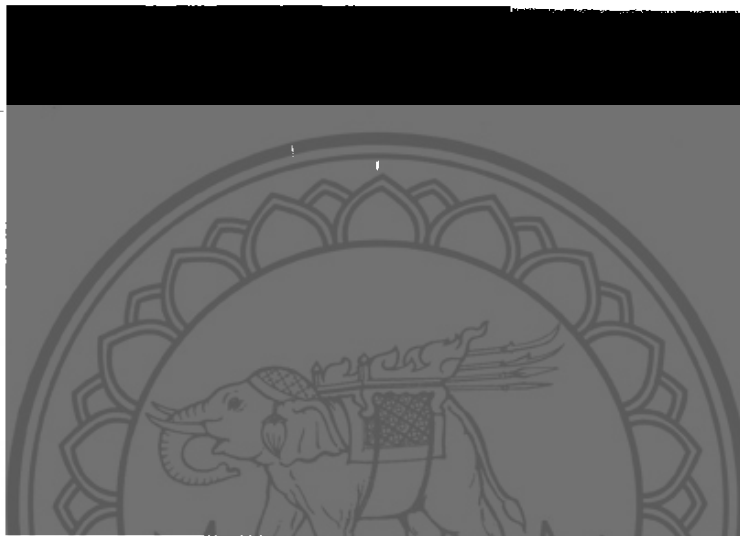
การสร้างสรรคผลงานภาพร่าง(sketch) โดยการศึกษาจนเกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะการวาด (drawing) เพื่อใช้ในการลงสีและเกิดการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสม

3.2 ขั้นตอนกระบวนการแบบร่างผลงาน

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ สำหรับการขยายภาพร่างเป็นผลงานจริง จำเป็นต้องมีการเตรียมเฟรมผ้าใบโดยเริ่มจากการลงพื้นเฟรมด้วยสีอะคริลิก สีเขียวเพื่อให้สีไม่โปรงบาง และร่างโครงสร้างลงบนเฟรมผ้าใบตามแบบร่างด้วยการเขียนภาพแบบร่าง (sketch) ด้วยดินสอไขสีขาวเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างสรรค์ และลงสีและและเก็บรายละเอียดในลำดับต่อไป

3.3 ขั้นตอนการลงสี

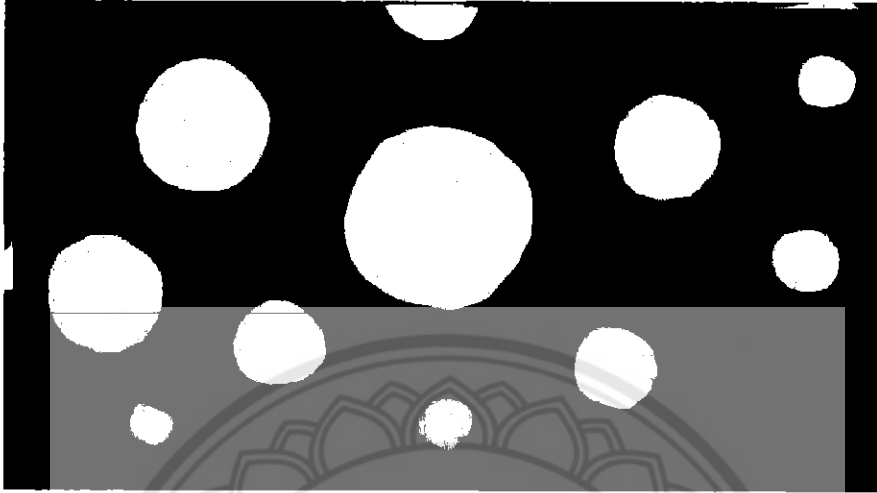
จากนั้นผู้สร้างสรรค์ได้ทำการเริ่มระบายสี ด้วยกลวิธีสีน้ำมันลงบนผ้าใบ โดยเริ่มจากการลงระบายสีโครงสร้างของภาพโดยรวมทั้งผลงานเพื่อกำหนดสีที่จะใช้ และเน้นโครงสร้างระยะหน้า (Foreground) ระยะหลัง (Background)

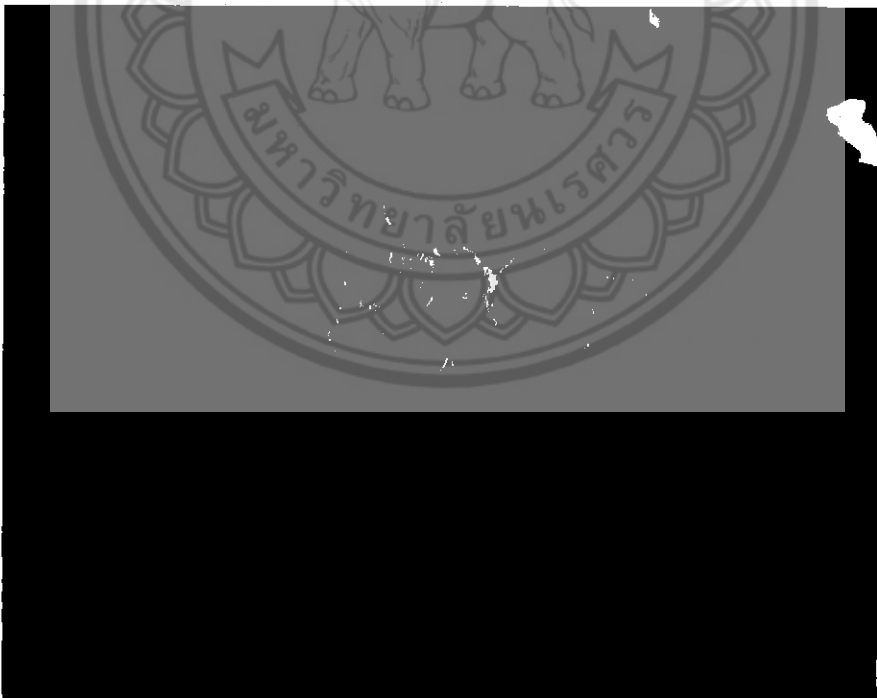
ภาพประกอบที่ 19 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินนรินทร์ภาพที่ 1

ภาพประกอบที่ 20 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินนรินทร์ภาพที่ 2

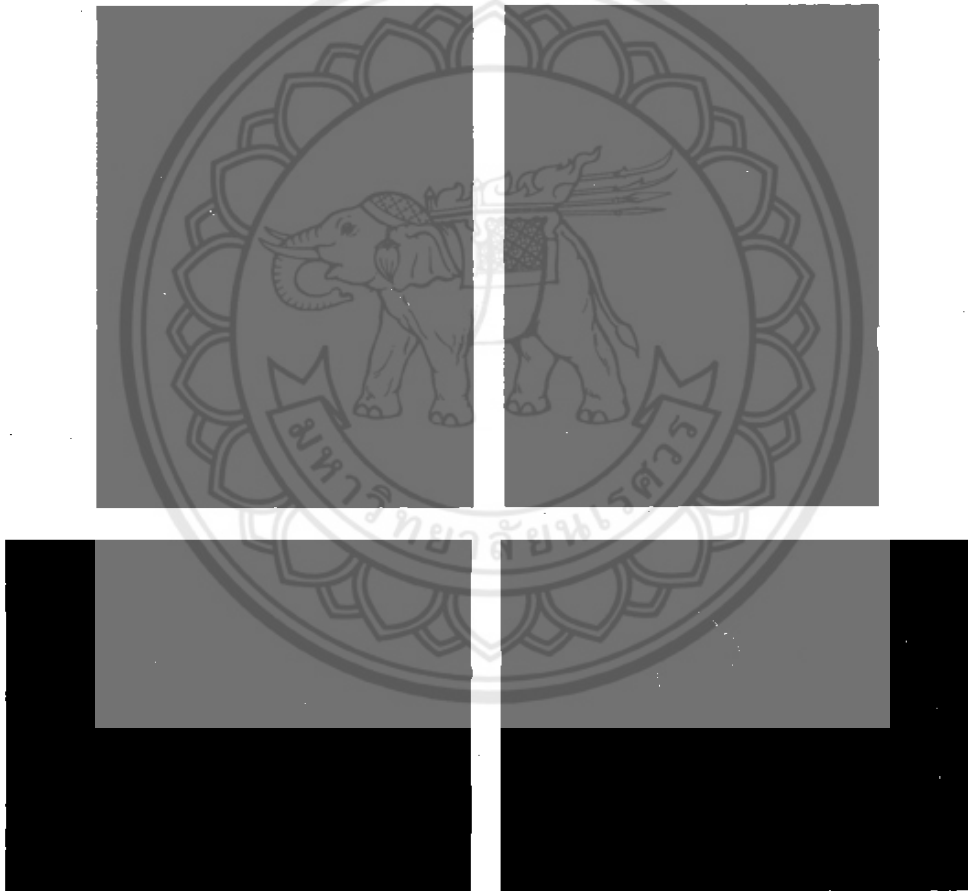
ภาพประกอบที่ 21 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

ภาพประกอบที่ 22 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

3.4 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม

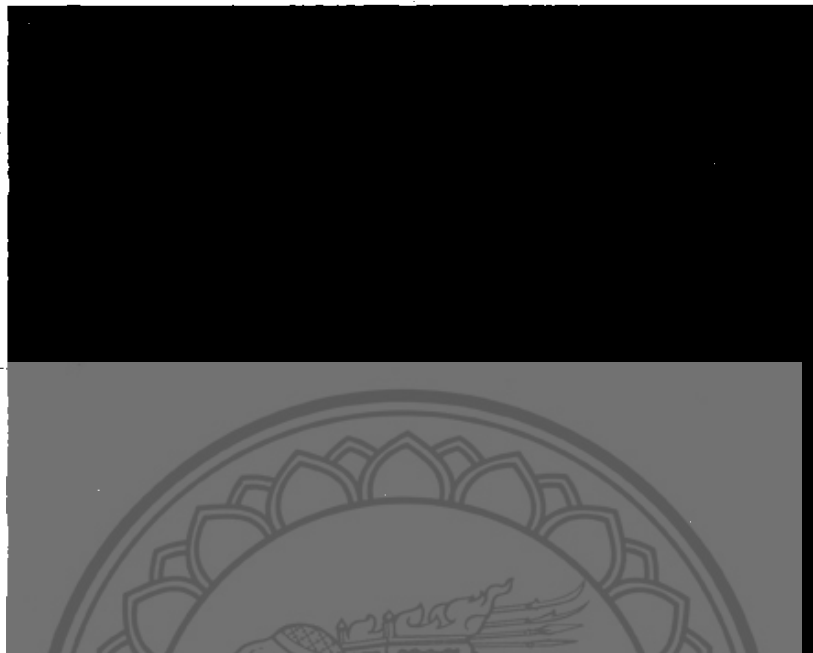
เมื่อได้ระบายสีโครงสร้างโดยรวมแล้วนั้น ผู้สร้างสรรค์ก็ได้ทำการเริ่มเก็บรายละเอียดในสิ่งต่างๆ ของภาพ อันได้แก่ รูปทรงของดอกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ และบรรยากาศโดยรวม การเก็บรายละเอียดของงานถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ซึ่งบ่งบอกให้เห็นถึงความสมบูรณ์แบบของผลงานได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบที่ 23 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม

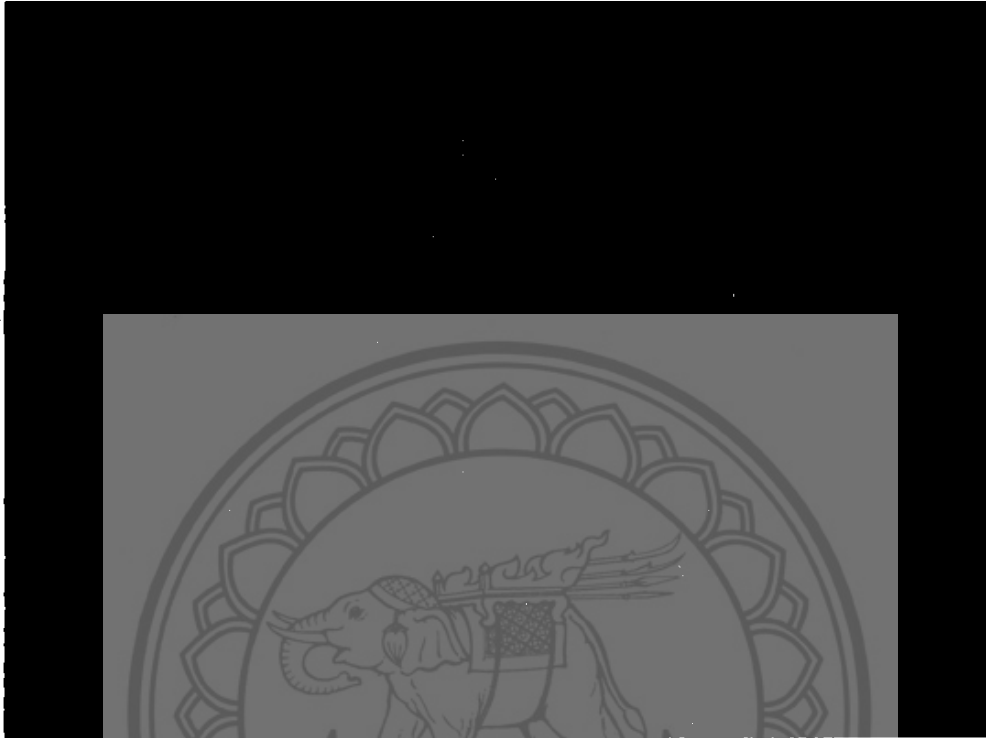
ภาพประกอบที่ 24 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม ศิลปินแห่งชาติ 1

ภาพประกอบที่ 25 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม ศิลปินแห่งชาติปีที่ 2

ภาพประกอบที่ 26 ขั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงานจิตรกรรม ศิลปินแห่งชาติปีที่ 3

ภาพประกอบที่ 27 ชั้นตอนการลงสีแสงเงาและระบายสีเก็บรายละเอียดงาน ศิลปินภาพที่ 4

รูปภาพประกอบที่ 28 ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 1 ”

ขนาด : 140*110cm เทคนิค : สีนํ้ามันบนผืนผ้าใบ

รูปภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 2”

ขนาด : 140*110cm เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

รูปภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 3 ”

ขนาด : 140*90 cm เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

รูปภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 3 .”

ขนาด : 140*110cm เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

บทที่ 4

การรายงานผลและวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะสร้างสรรค์ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการอธิบายให้บุคคลอื่น เกิดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงความหมาย และขั้นตอนกระบวนการกลวิธี และคุณค่าด้านสุนทรียภาพผลงานการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ตั้งแต่ขั้นตอนแรกตามลำดับ จนถึงสิ้นสุดการสร้างสรรค์ เป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวทางหลักการวิเคราะห์ โดยยึดกระบวนการของการสร้างสรรค์ศิลปะของชลูด นิ่มเสมอ ที่กล่าวว่า กระบวนการสร้างสรรค์ มีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็นขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกัน (ชลูด นิ่มเสมอ.2531: 324) โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 3 ”

ขนาด : 140*110cm เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (From)

ผลงานการสร้างสรรค้ชุดสุนทรีย์ภาพในบุปผชาติ ผู้สร้างสรรค้ได้ ใช้ทัศนธาตุและวิธีการดังต่อไปนี้

ที่ว่าง(space)

ในงานของผู้สร้างสรรค้ลักษณะของเส้นที่นำมาใช้ในงานมี 2 ประเภท คือ

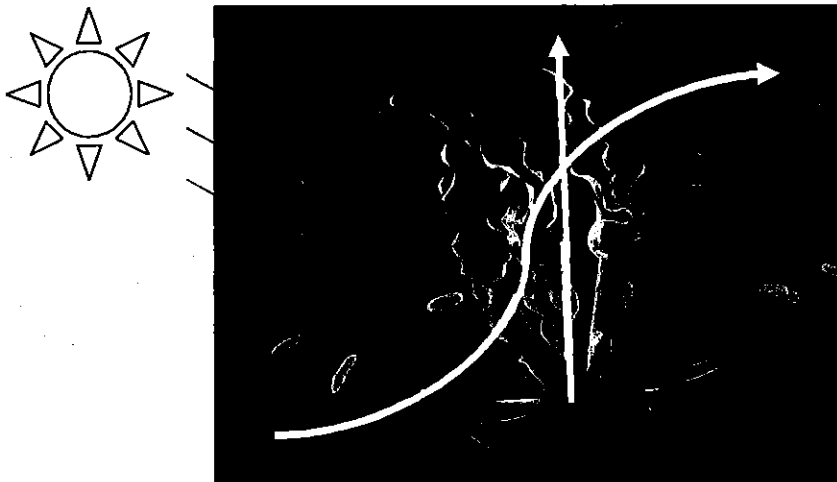
ระยะห่างระหว่างรูปทรง (ช่องไฟ) ของก้านและใบไม้ ทำหน้าที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวคืด แยกกับพื้นหลังที่นิ่งสงบ

รูปทรง (shape) ในผลงานของผู้สร้างสรรค้ใช้รูปทรงอินทรีย์รูปและรูปทรงอิสระในการสร้างสรรค้ให้ประสานกลมกลืนกันเป็นเอกภาพ รูปร่างอินทรีย์รูปได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ก้านใบ และรูปร่างอิสระได้แก่ พื้นที่ว่าง เป็นต้น

ขนาด (size) ผู้สร้างสรรค้ได้กำหนดขนาดเล็กใหญ่ของรูปทรงใบไม้และก้านใบไม้โดย มีขนาดไม่เท่ากันเพื่อกำหนดระยะความใกล้ไกลให้ผลงานและกำหนดรูปทรงของดอกไม้ ให้มีขนาดใหญ่เพื่อสร้างจุดเด่นให้กับผลงาน

แสงและเงา (Light & Shadow) ผู้สร้างสรรค้มีการกำหนดแสงและเงาโดยใช้ค่า น้ำหนักของสีที่มีความสว่างและเข้ม เพื่อให้ภาพเกิดมิติระยะใกล้ไกล และการสร้างจุดเด่น จุด ร่องในภาพ

นอกจากนี้ในภาพผลงานการสร้างสรรค้ชุดดังกล่าว ผู้สร้างสรรค้ได้กำหนดวางเส้น โครงสร้างของภาพผลงานในแต่ละชิ้น ซึ่งเส้นดังกล่าวนี้เป็นเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา แต่ส่งผลให้ผู้ดูได้ รู้สึกและเกิดจินตนาการหรือปะติดปะต่อเชื่อมโยงจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง กล่าวคือ ในภาพผลงาน ของผู้สร้างสรรค้ได้กำหนดวางตำแหน่งรูปทรงดอกตองตึง และใบไม้อย่างเป็นจังหวะตลอดทั้งภาพ ให้ความรู้สึกได้ถึง เคลื่อนไหวด้วยเส้นโครงสร้างที่กระจายด้วยจินตนาการจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง อีกทั้งผู้ สร้างสรรค้ยังได้กำหนดเส้นโครงสร้างขององค์ประกอบภาพผลงาน อันเกิดจากเส้นแกนของส่วน กลีบดอก วางประสานเชื่อมโยงกันในทิศทางที่นำสายตาไปสู่สาระสำคัญของภาพผลงาน

รูปภาพประกอบที่ 33 ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน “สุนทรียภาพในบุปผชาติ 1 ”

ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ดูเกิด จินตนาการรู้สึกได้ถึงความเคลื่อนไหว อิสระของใบไม้ จนทำให้ภาพมีความเคลื่อนไหวของภาพผลงาน

- เส้นแนวตั้ง ให้ความรู้สึกสง่า มั่นคง หนักแน่น ชัดตรง
- เส้นโค้ง ทำให้ดูอ่อนโยน ดูอ่อนไหว
- เส้นโค้งไปมา ทำให้ดูเคลื่อนไหว

สี (color) ในงานผู้สร้างสรรค์มีที่ใช้สีดังต่อไปนี้

สีเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรม เพราะเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านการมองเห็นได้โดยตรง ซึ่งในผลงานสร้างสรรค์ชุด “สุนทรียภาพในบุปผชาติ” ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีที่กลมกลืน กำหนดโครงสร้างโดยรวม ของผลงานเป็นสีเขียวเหลือง ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมพื้นให้เป็นสีเขียวเข้ม และ ระบายสีจำพวกเหลือง เขียวเหลือง ส้ม แดง ลงไปในส่วนรูปทรงตัวภาพต่างๆอย่างเป็นจังหวะ จากนั้นจึง สร้างค่าน้ำหนักและความจัดของสีในรูปแบบตัวภาพ ด้วยการเพิ่มปริมาณสีน้ำตาลเข้ม สีเขียวเข้มและการผสมสีน้ำเงินเข้มเข้าไปทีละน้อย จนถึงลำดับที่ความจัดของสีมีน้อยที่สุดคือเกือบดำ ซึ่งการใช้สีในลักษณะ ดังกล่าวนี้นี้ จะเกิดอุณหภูมิค่าสีในภาพผลงานที่ให้ความรู้สึกมีมิติ น่าชวนมอง อีกทั้ง ภาพผลงานการสร้างสรรค์มีโครงสร้างที่วรรณะเย็นและวรรณะร้อน สามารถทำให้ผลงานมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบที่ 34 แสดงภาพสีต่างๆในผลงาน เมื่อแปรเป็นค่าน้ำหนักอ่อน กลาง เข้ม

น้ำหนัก (Value)

การสร้างค่าน้ำหนักในผลงานสร้างสรรค์ชุด “ดอกตองตึง” มีความ เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการกำหนดโครงสร้างของภาพผลงาน กล่าวคือ โครงสร้างโดยรวมของภาพผลงานเป็น โครงสร้างที่กลมกลืน ดังนั้นค่าน้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพผลงาน จะเกิดจากการกำหนดค่าน้ำหนักของสีที่มีความอ่อนแก่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดให้รูปทรงของดอกไม้เป็นรูปทรงหลักของ ภาพที่มีค่าน้ำหนักที่อ่อนที่สุด พื้นหลังและผ้ามีค่าน้ำหนักค่อนข้างเข้ม ใบบัว ซึ่งเป็น รูปทรงย่อยจะมีค่าน้ำหนักกลาง ทั้งนี้ในแต่ละส่วนของรูปทรงที่กล่าวมาจะมีการสร้างค่าน้ำหนักที่ แตกต่างสลับกันไปอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ภาพผลงานเกิดความเคลื่อนไหวไปตามอารมณ์รู้สึก

หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity)

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความสอดคล้องกลมกลืน เป็นหน่วยเดียวกัน ด้วยการจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย โดยการจัด ระเบียบของรูปทรง จังหวะ เนื้อหาให้เกิดดุลยภาพจะได้สื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความหมาย ได้ง่ายและรวดเร็ว

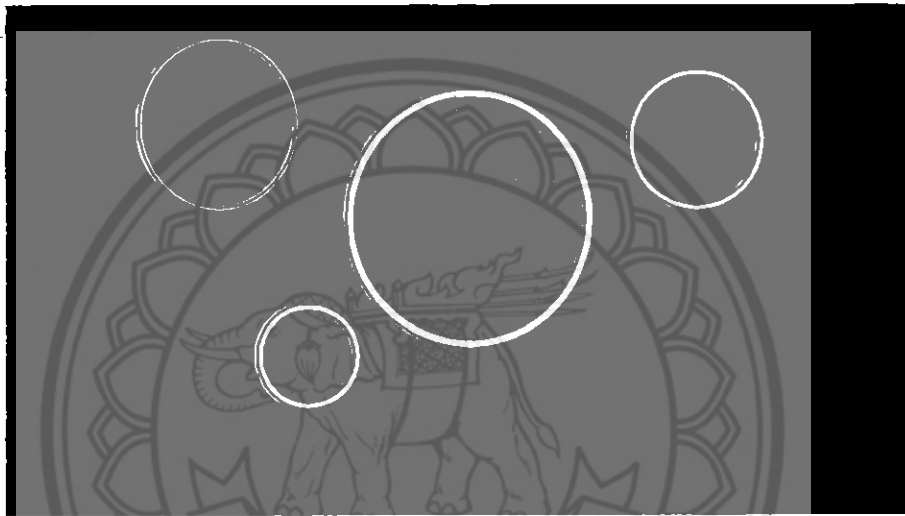
1. การขัดแย้ง (Contrast)

- มีการขัดแย้งของขนาด ในภาพมีการใช้รูปแบบของกลุ่มดอกไม้เล็กบ้าง ใหญ่บ้าง เพื่อให้เกิดระยะใกล้ไกล

- มีการขัดแย้งของบรรยากาศกับรูปทรงของดอกไม้ บรรยากาศพื้นหลังที่มีสีเข้มขัดกับ การสีสว่างของรูปร่างของดอกไม้ที่เป็นจุดเด่น

2. การประสาน (Harmony)

- การเป็นตัวกลาง โดยใช้สีเข้ามาเชื่อมโยงให้รูปแบบที่มีลักษณะต่างกัน ทำให้ภาพกลมกลืนไม่แตกต่างกัน
- การซ้ำ มีการซ้ำรูปแบบของใบไม้ให้ดูซับซ้อน ดูเคลื่อนไหวไปมา มีระยะใกล้ไกล

รูปภาพประกอบที่ 35 ผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพในบุปผชาติ 3 ”

ผลการวิเคราะห์สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออก

ลักษณะของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงออกของผลงานการสร้างสรรค์ชุด “สุนทรีย์ภาพในบุปผชาติ” เป็นการผู้สร้างสรรค์สร้างขึ้น เพื่อแสดงความงามของดอกไม้ สำคัญที่ต้องการถ่ายทอดถึงผู้ชมผลงาน ซึ่งประกอบด้วย

รูปทรงของดอกไม้ ที่ปรากฏในภาพผลงานการสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นจุดเด่นของผลงาน และเป็นแสดงถึงดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานผ่านรูปทรงของผู้สร้างสรรค์ แสดงความสวยงามผ่านสีสัน

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

เรื่องราว (Subject)

เนื้อหา เรื่องราว ผลงาน เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวของความสวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และความทรงจำของผู้สร้างสรรค์เมื่อเห็นดอกไม้ชนิดนี้แล้วทวนคิดถึงบ้านของผู้สร้างสรรค์เอง ซึ่งมาความผูกพันตั้งแต่จำความได้

เนื้อหาภายในเป็นคุณค่าทางสุนทรียภาพหรือคุณค่าทางศิลปะ

คุณค่า สุนทรียภาพในเนื้อหาทางด้าน ความรู้สึกและอารมณ์ของผู้สร้างสรรค์เองที่ทำให้รำลึกและคิดถึงถิ่นที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นบ้านของผู้สร้างสรรค์เอง และเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวของความสวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ

เนื้อหาภายนอกสุนทรียภาพคุณค่าทางศิลปะ

1. ผู้สร้างสรรค์ ได้รับแรงบันดาลใจจากการเลียนแบบธรรมชาติ และปรับเปลี่ยนรูปแบบตามจินตนาการของแนวความคิดผู้สร้างสรรค์
2. ลัทธิศิลปะ
ลัทธิสำนึนิยม (Realism) ความเชื่อว่าศิลปะต้องเกิดจากความเป็นจริงทางเรื่องราวในชีวิตประจำวัน และเหมือน เรื่องราวจากธรรมชาติ
3. ศิลปิน ตัวผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปินไพรวลัย ดาเกลียงซึ่งเป็น จิตรกรที่สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแนวเหมือนจริงอันละเอียดอ่อนงดงามได้อย่างละเมียดละไม จึงเลือกสร้างผลงานที่เน้นแสดงความสวยงาม มากกว่าที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก

ลักษณะแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานเกิดจากความประทับใจและความชื่นชอบดอกไม้ ดอกไม้ที่กำลังเบ่งบาน มีกลิ่นหอมและมีสีสันทที่สวยงามให้ความรู้สึกที่สดชื่น โดยผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์กระบวนการผ่านจิตรกรรมสีน้ำมัน และเพิ่มความงามที่แฝง เพื่อให้ความรู้สึกและอารมณ์ของผู้สร้างสรรค์เอง ภาพไม่น่าเบื่อ

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ผลงานชุด สุนทรียภาพในบุปผชาติ แนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน แนวทาง ความคิด เพื่อก่อให้เกิดพัฒนางานทัศนศิลป์ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผล การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในรูปเอกสารภาคศิลปนิพนธ์
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน เรื่อง ดอกไม้ ในรูปแบบ จิตรกรรม โดยการถ่ายทอดความงามในด้านสุนทรียภาพในลักษณะความรู้สึกเชิงบวก เป็นเรื่อง ของรูปทรง สี พื้นที่ว่างและแสงเงา เพื่อเป็นรูปแบบเหมือนจริงเชิงสัญลักษณ์ และแสดงคตินิยมแบบจินตนิยม(Romantic)
3. สรุป รวบรวม วิเคราะห์ และการสร้างสรรค์ศิลปะ
4. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ศิลปะ ตอบสนองความคิด และความรู้สึกแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์

ผลที่ได้รับจากการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้า กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในรูปเอกสาร ซึ่งได้สร้างสรรค์ผลงาน เรื่อง สุนทรียภาพในบุปผชาติ ตลอดจนการนำผลงานดังกล่าวมาวิเคราะห์ รวบรวม และสรุปผลของการ สร้างสรรค์ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ นำเรื่องราวของความงามของดอกไม้ในเชิงบวก แบบจินตนิยม(Romantic)

โดยผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาตามแนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ การแก้ไขปัญหา ไม่เพียงแค่นั้นกระบวนการทำงานสร้างสรรค์เท่านั้นรวมไปถึงการใช้ชีวิตของผู้สร้างสรรค์เองด้วย เมื่อเกิดการเรียนรู้อยู่ทำให้เกิดการพัฒนาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างระบบในภาคเอกสาร

จากการทำงานศิลปะนิพนธ์ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานทั้งภาคชิ้นงานจริงและภาคเอกสารจะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาศิลปะทัศนศิลป์ได้ และไม่ว่าคุณค่าของผลสำเร็จจะอยู่ในระดับใดผู้สร้างสรรค์จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ชลุด นิมเสมอ. (2539). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพมหานคร:บริษัท

โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

อารี สุทธิพันธุ์.(2528). ศิลปะนิยม (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์กระดาศา

ก่องกานดา ชยามฤต และลีนา ผู้พัฒนพงศ์. (2545). สมุนไพรไทย ตอนที่ 7.ประชาชนจำกัด:

กรุงเทพมหานคร.

วรพัทธ์ เกียรติรัมย์. (2554). สมุนไพรพื้นบ้านล้านนา.(พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์สุทินการพิมพ์:
เชียงใหม่.

แหล่งข้อมูลจากสื่อออนไลน์

ฐานข้อมูลสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2 เมษายน 2553).ดองดึง สืบค้น
เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <http://www.phargarden.com>

สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนสันป่าตองวิทยา. (19 กุมภาพันธ์ 2557). หางนกยูง สืบค้นเมื่อ 26
กุมภาพันธ์ 2560 จาก

[https://sites.google.com/site/swnphvssastrsanpatxngwithyakhm/khi-xmul-phanth-
mi/hang-nk-yung-thiy](https://sites.google.com/site/swnphvssastrsanpatxngwithyakhm/khi-xmul-phanth-mi/hang-nk-yung-thiy)